

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDENS ARBETSUTSKOTT

2023-11-28

Plats	Sammanträdesrum Aroma, Apelgården i Alnarp	
Tid	Tisdagen den 28 november 2023, kl. 08.30-09.45	
Beslutande	Jens Thystrup (M) ordförande Caroline Lindberg (M) 1:e vice ordförande Mattias Olsson (L) ledamot Lennart Nilsson (S) ledamot Carl Hammarström (M) tjänstgörande ersättare	
Övriga deltagare	Jennie Raneke, nämndsekreterare Helena Östling, förvaltningschef §§ 109-112 Helene Blom, miljö- och byggchef Johan Persson, biträdande miljö- och byggchef Jacob Thollonen, teamledare byggenheten Charlotta Swahn, bygglovarkitekt	
Utses att justera	Lennart Nilsson	
Justeringens plats och tid	Digital justering, 2023-12-05	Paragraf 109-115
Underskrifter	Sekreterare Jennie Raneke Ordförande Jens Thystrup Justerande Lennart Nilsson	
Justerare	Protokollet har justerats digitalt	Utdragsbestyrkande

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDENS ARBETSUTSKOTT

2023-11-28

ANSLAG/BEVIS

Protokollet är justerat. Justeringen har tillkännagivits genom anslag

Beslutande organ Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott

Sammanträdesdatum 2023-11-28

Paragrafer 109-115

Datum när anslaget sätts upp 2023-12-07 Datum när anslaget tas ned 2023-12-29

Förvaringsplats för protokollet Kommunhuset i Lomma

Underskrift Jennie Raneke

Anslaget har signerats digitalt

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

au § 109

Dnr MB23-1

Information**Ärendebeskrivning**

Biträdande miljö- och byggchef Johan Persson informerar om byggenhetens tillsynsplan 2024.

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott beslutar följande:

- Arbetsutskottet har tagit del av informationen.
-

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

au § 110

Dnr MB23-84

Uppföljning av intern kontroll 2023 för miljö-och byggnadsnämnden

Ärendebeskrivning

I enlighet med reglemente och anvisningar för den interna kontrollen, ska plan för intern kontroll stämmas av kontinuerligt under året. Miljö-och byggnadsnämnden uppföljning av den interna kontrollen för 2023 redovisas i bilaga. I uppföljningen ingår också resultatet av de övergripande riskerna som kommunstyrelsen ansvarar för.

De risker som har granskats av förvaltningen och där kontroll har skett är:

- Hot och våld i samband med myndighetsutövning
- Ekonomiska konsekvenser av ny bygglovtaxa samt minskat inflöde av bygglovsärenden
- Risk att interna avgifter inte faktureras korrekt med tanke på nytt sätt att interndebitera
- Felaktiga beslut/information går ut (vid automatiserade processer)

Av totalt 4 kontrollaktiviteter har det inte konstaterats någon avvikelse.

Miljö-och byggnadsnämnden föreslås att godkänna förvaltningens rapporterade granskning av det interna kontrollarbetet avseende år 2023.

Samråd

I samband med ärendets beredning har samråd skett internt på samhällsbyggnadsförvaltningen.

Barnkonsekvensanalys

En barnkonsekvensanalys har inte bedömts relevant i ärendet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadsförvaltningen/stabsenheten 2023-11-21

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott föreslår miljö- och byggnadsnämnden besluta följande:

- Miljö- och byggnadsnämnden godkänner förvaltningens uppföljning av den interna kontrollen för 2023 och översänder denna till kommunstyrelsen för information.

./. Bilaga

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

Uppföljning intern kontroll 2023

Miljö- och byggnadsnämnd

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Sammanfattning	3
3 Uppföljning	4
3.1 Rekryteringsprocessen	4
<i>Risk: Risk att kommunens riktlinjer inte efterföljs vid samtliga rekryteringar (från KS)</i>	4
3.2 Inköpsprocessen.....	5
<i>Risk: Risk för att avtal inte efterföljs (från KS)</i>	5
3.3 Systematiska brandskyddsarbete (SBA)	6
<i>Risk: Risk att det förebyggande brandskyddsarbetet inte utförs (från KS)</i>	6
3.4 Myndighetsutövning.....	7
<i>Risk: Hot och våld i samband med myndighetsutövning</i>	7
3.5 Budget	8
<i>Risk: Ekonomiska konsekvenser av ny bygglovtaxa samt minskat inflöde av bygglovsärenden</i>	8
<i>Risk: Risk att interna avgifter inte faktureras korrekt med tanke på nytt sätt att interndebitera</i>	8
3.6 Automatisering	9
<i>Risk: Felaktiga beslut/information går ut</i>	9

1 Inledning

Enligt kommunallagen 6 kap 6 § skall nämnden tillse att verksamheten bedrivs i enlighet med gällande mål, riktlinjer och föreskrifter. Detta brukar benämnas intern kontroll.

I Lomma kommuns reglemente för intern kontroll framgår det att respektive nämnd ska anta en intern kontrollplan för innevarande år senast i mars månad. Uppföljning av intern kontroll ska ske senast i februari nästkommande år. Det är nämnderna som har det yttersta ansvaret för den interna kontrollen inom respektive verksamhetsområde.

Intern kontroll ska säkerställa att följande uppnås:

- Ändamålsenlig och kostnadseffektiv verksamhet.
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten.
- Efterlevnad av tillämpliga lagar, föreskrifter, riktlinjer mm.
- Eliminering av risker för korruption och ekonomisk svindel.

Plan för intern kontroll baseras på en risk- och väsentlighetsanalys av processer och rutiner som bedöms särskilt viktiga att granska. Uppföljning av intern kontroll ska redovisa de resultat som årets kontroller gett samt de åtgärder som ska vidtas vid avvikelse. Nytt för år 2023 är att kommunstyrelsen identifierade tre övergripande risker i planen för samtliga nämnder. Kontrollaktiviteter för dessa tre risker har kontrollerats utav kommunstyrelsen. Likaså har de åtgärdsförslag som presenterats tagits fram av kommunstyrelsen.

2 Sammanfattning

Process/rutin	Risk	Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd
Rekryteringsprocessen	Risk att kommunens riktlinjer inte efterföljs vid samtliga rekryteringar (från KS)	Strukturerade intervjuer med samtliga rekryterande chefer i kommunen	◆ Mindre avvikelse	
Inköpsprocessen	Risk för att avtal inte efterföljs (från KS)	Kontroll av avtalsföljsamhet genom stickprov av kommunens inköp	● Ingen avvikelse	
Systematiska brandskyddsarbete (SBA)	Risk att det förebyggande brandskyddsarbetet inte utförs (från KS)	Kontroll av utdrag från kommunens system för SBA	◆ Mindre avvikelse	
Myndighetsutövning	Hot och våld i samband med myndighetsutövning.	Kontroll av efterlevnaden av rutiner för hot och våld.	● Ingen avvikelse	
Budget	Ekonomiska konsekvenser av ny bygglovtaxa samt minskat inflöde av bygglovsärenden	Budgetuppföljning	● Ingen avvikelse	
	Risk att interna avgifter inte faktureras korrekt med tanke på nytt sätt att interndebitera	Stickprov av beslut om avgift med Lomma kommun som sökande söks ut i Vision. Alla internfakturor söks fram i Agresso. Därefter sker en avstämning att det stämmer.	● Ingen avvikelse	

Process/rutin	Risk	Kontrollaktivitet	Resultat	Åtgärd
Automatisering	Felaktiga beslut/information går ut	Granskning av automatiseringsprocessen för att kontrollera så felaktiga beslut inte skickas ut samt genom stickprovskontroll"	Ingen avvikelse	

3 Uppföljning

3.1 Rekryteringsprocessen

Risk: Risk att kommunens riktlinjer inte efterföljs vid samtliga rekryteringar (från KS)

Riskbedömning

 12. Allvarlig

Kontrollaktivitet: Strukturerade intervjuer med samtliga rekryterande chefer i kommunen

Resultat

 Mindre avvikelse

Kontrollansvarig

HR-avdelningen

Kommentar

Baserat på intervjuerna med rekryterande chefer konstateras att majoriteten av cheferna har kännedom om att en rekryteringsprocess följer vissa bestämda steg, men att detaljkunskaperna samt följsamheten ändå relativt ofta är bristfällig åtminstone i någon del av processen.

De vanligaste bristerna bedöms vara följande:

1. Kravprofil: Många chefer har uppfattningen att kravprofil och annons är samma sak, och börjar därför direkt med att skriva en annonstext istället för att först fokusera på kravprofilen.
2. Annonsering: Det händer att tjänster inte annonseras ut trots att det inte finns några sakliga skäl (t ex medarbetare med företrädesrätt) till att inte göra det.
3. Dokumentation: Få använder de funktioner som finns i Visma Recruit för att dokumentera exempelvis vilka som kallas på intervju. Få använder de olika mallar och stöddokument som finns på kommunens intranät.
4. Intervjuer: Vissa chefer använder inte någon förberedd intervjuguide vid intervjuerna, vilket innebär en risk att intervjuerna i mindre utsträckning blir jämförbara och att kvaliteten i urvalsprocessen därmed brister.
5. Kontroll av kandidatens formella kvalifikationer/dokument, t ex id-kontroll, examensbevis, arbets-/uppehållstillstånd, körkort, yrkeslegitimation: Detta brister ofta. I synnerhet gäller detta id-kontroll samt arbets-/uppehållstillstånd, men det har även hänt att körkort inte kontrolleras trots att det varit ett krav för tjänsten. Däremot kollas yrkeslegitimation mer noggrant för de yrken där detta är ett krav.
6. Arkivering: Många chefer beskriver att det är otydligt var och hur olika dokument

relaterade till en rekryteringsprocess ska arkiveras.

I viss utsträckning kan bristerna härledas till att det i vissa delar av kommunen varit hög omsättning på chefer och att introduktionen av nya chefer inte alltid varit heltäckande. Dock förekommer det att även erfarna chefer med lång anställningstid i kommunen brister i följsamhet till processen. Till en del kan dessa bero på att styr- och stöddokument är svåra att hitta och/eller otydligt skrivna. Men sannolikt kan bristande följsamhet även bero på tidsbrist/stress som gör att man hoppar över arbetsmoment som i stunden inte anses absolut nödvändiga.

Åtgärder

Baserat på resultatet av intern kontroll bedöms att följande åtgärder behöver vidtas:

1. Kunskapsnivån och förståelsen hos cheferna för varför de olika stegen i rekryteringsprocessen ska genomföras enligt kommunens rutiner behöver höjas. En e-utbildning kommer att utarbetas av HR-avdelningen, och det rekommenderas att den dels blir obligatorisk för samtliga befintliga chefer att genomföra, dels fortsättningsvis ingår i det baspaket av utbildningar som samtliga nya chefer i kommunen ska gå som en del av sin introduktion.
2. Kommunens rutin för rekrytering samt tillhörande mallar och stöddokument behöver ses över och eventuellt revideras/förtydligas.

3.2 Inköpsprocessen

Risk: Risk för att avtal inte efterföljs (från KS)

Riskbedömning

■ 12. Allvarlig

Kontrollaktivitet: Kontroll av avtalsföljsamhet genom stickprov av kommunens inköp

Resultat

● Ingen avvikelse

Kontrollansvarig

Ekonomiavdelningen

Kommentar

Inköp som inte görs enligt regler för upphandling kan medföra ekonomiska konsekvenser för kommunen. För att granska kommunens följsamhet av avtal har stickprov från respektive nämnds inköp granskats under perioden januari till oktober. Stickprov har endast utförts där inköpen överstiger gränsen för tröskelvärdet av direktupphandlingsgränsen. Kontrollen har gjorts av 2-5 leverantörer för respektive nämnd. Leverantörerna har valts utifrån storlek på inköpen.

Resultatet visar att av 20 granskade leverantörer finns det avtal med 17 leverantörer. Bland de resterande är det två leverantörer där avtal saknas och en leverantör där avtalet är

tidsbegränsat med anledning av att ny upphandling är gjord.

Ett av avtalen är upphandlad via Adda inköpscentral varav avtalsparten från och med september 2023 inte finns med, detta innebär att nuvarande avtal inte går att förlänga. Två av inköpen är kopplade till interkommunal ersättning inom skolverksamheten och omfattas således inte av LOU.

Åtgärder för att upprätthålla det goda resultatet och vidareutveckla processen

För att upprätthålla Lomma kommuns goda resultat föreslås att befintliga åtgärder fortsätter där kommunens e-handelsplattform, som underlättar inköp från avtalsleverantörer, spelar en central roll. När nya chefer introduceras är upphandling och inköpsprocessen en naturlig del i introduktionen. Utbildning tas fram och hanteras lämpligast i e-learningplattformen. Utbildningsinsatser för att öka kompetensen hos både chefer och beställare sätts samman av upphandlingsnätverket (samarbete med Svedala, Burlöv och Kävlinge). Ett internt inköpsnätverk föreslås sättas ihop för att underlätta och förenkla för chefer och beställare att göra rätt och för att samarbeta för fler upphandlingar och avtal. På så vis minimeras behoven av direktupphandlingar.

Kommunens Upphandlingsstrategi finns för att ge god service, hjälpa och följa upp.

3.3 Systematiska brandskyddsarbete (SBA)

Risk: Risk att det förebyggande brandskyddsarbetet inte utförs (från KS)

Riskbedömning

 12. Allvarlig

Kontrollaktivitet: Kontroll av utdrag från kommunens system för SBA

Resultat

 Mindre avvikelse

Kontrollansvarig

Trygghet- och säkerhetsavdelningen

Kommentar

Enligt Lag om skydd mot olyckor finns en skyldighet att förebygga bränder och vidta de åtgärder som krävs för att begränsa skador till följd av brand. Systematiskt brandskyddsarbete (SBA) innebär att alla verksamheter ska kontrollera brandskyddet med jämna mellanrum, utbilda medarbetarna samt ha rutiner för bland annat utrymning. Enligt kommunens riktlinjer ska det finnas en dokumentation av det systematiska brandskyddsarbetet på samtliga objekt i kommunen.

SBA i Lomma kommun dokumenteras i ett digitalt system. En kontroll av samtliga verksamheter SBA har gjorts genom att plocka ut data från systemet. Följande kontroller har gjorts:

- Finns det en brandskyddsansvarig
- Finns det en brandskyddskontrollant
- Finns det dokumentation över utbildad personal

- Har års- och kvartalskontrollerna utförts
- Har det skett en utrymningsövning

Utifrån kontrollerna framgår det att SBA generellt sett fungerar bra inom de olika verksamheterna. Men en del brister har framkommit. Ett återkommande problem är att nya brandskyddsansvariga inte utses då nuvarande avslutar sin tjänst eller byter arbetsplats inom organisationen vilket medför att påminnelserna om de olika kontrollerna inte fungerar.

Andra brister är:

- Bristande dokumentation över utbildad personal
- Bristande dokumentation över utförda utrymningsövningar
- Otydlig ansvarsfördelning i de byggnader som inhyser mer än en verksamhet (flera chefer)
- Dålig återkoppling från brandskyddsansvarig till brandskyddskontrollant vid inrapporterade brister

Av bristerna som har identifierats är några allvarliga medan andra är mindre allvarliga och detta gäller generellt för alla kommunens verksamheter.

Åtgärder

- SBA ingår i arbetsmiljöansvaret och det är viktigt att chefer känner till styrdokumentet för SBA i Lomma kommun. Detta ska tydligt framgå i informationen till nyrekryterade chefer samt repeteras för befintliga.
- Vid organisationsförändringar eller personalförändringar måste detta snarast ändras i systemet för SBA utav säkerhetsavdelningen. En rutin för hur förändringar ska meddelas ska tas fram.
- I styrdokumentet för SBA framgår det att brandskyddsansvariga ska rapportera hur det systematiska brandskyddsarbetet fortlöper till sin förvaltningschef. Förvaltningscheferna ska tillse att en årlig uppföljning av brandskyddsfrågorna genomförs.
- Rutiner för information om utrymning ska finnas tillgängliga på samtliga arbetsplatser och årliga utrymningsövningar ska genomföras.

3.4 Myndighetsutövning

Risk: Hot och våld i samband med myndighetsutövning.

Riskbedömning

◆ 8. Kännbar

Kontrollaktivitet: Kontroll av efterlevnaden av rutiner för hot och våld.

Resultat

● Ingen avvikelse

Kontrollansvarig

Miljö- och byggchef

Kommentar

Under 2023 har Miljö- och byggavdelningens rutin för hot och våld tagits upp i samband med

nyanställningar samt på arbetsplatsträffar.

Utöver det har avdelningen också fått en visning av avdelningens personlarm som används vid inspektioner och platsbesök där hotbild föreligger.

Det är av stor vikt att anställda löpande informeras om rutinen samt att kommunikation som kan upplevas som hotfylld tas upp i dialog med närmsta chef.

Vid tillsyn och platsbesök där hotfulla situationer kan uppstå har rutinen följts. Då samtliga inom avdelningen har kunskap om rutinen och en nära dialog mellan chef och medarbetare finns bedöms kontrollpunkten vara utan avvikelse.

3.5 Budget

Risk: Ekonomiska konsekvenser av ny bygglovtaxa samt minskat inflöde av bygglovsärenden

Riskbedömning

 9. Kännbar

Kontrollaktivitet: Budgetuppföljning

Resultat

 Ingen avvikelse

Kontrollansvarig

Ekonom

Kommentar

Miljö- och byggnadsnämnden har under perioden följt antalet bygglovsansökningar och intäkter noggrant. Antalet inkommande bygglov har minskat markant under 2023. Den uppdaterade bygglovstaxan bedöms inte ha påverkat budgeterade intäkter anmärkningsvärt. Minskade intäkter under början av 2023 innebar att vakanser i form av tillfälliga vikariat och tjänster inte direkt ersatts. Istället har prioriteringar och effektiviseringar i kombination med minskad arbetsbelastning av inkommande bygglov medfört att kostnaderna inom avdelningen har kunnat begränsas.

Kontrollpunkten bedöms vara utan avvikelse då anpassningar har kunnat göras inom avdelningen. Då minskade intäkter på grund av minskat antal bygglov även väntas 2024 bör kontrollpunkten även vara aktuell för 2024 års interna kontroll.

Risk: Risk att interna avgifter inte faktureras korrekt med tanke på nytt sätt att interndebitera

Riskbedömning

 4. Lindrig

Kontrollaktivitet: Stickprov av beslut om avgift med Lomma kommun som sökande söks ut i Vision. Alla internfakturor söks fram i Agresso. Därefter sker en avstämning att det stämmer.

Resultat

 Ingen avvikelse

Kontrollansvarig

Förvaltningsadministratör

Ekonomiassistent

Kommentar

Finns det möjlighet till jämförelse med tidigare år?

Ett nytt arbetssätt för hantering av internfakturering påbörjades 2022. Med anledning av det nya arbetssättet gjordes en kontroll med stickprov för 2022 med resultatet att 3 av 57 ärenden "missats" att fakturerats, vilket utgjorde 5,26%. Orsaken bedömdes vara den mänskliga faktorn.

Även 2023 har intern kontroll genom stickprov utförts med efterföljande jämförelse mellan EDP Vision och Agresso. Kontrollen har omfattat perioden 2023-01-01 – 2022-10-26 och har utförts med syfte att säkerställa att alla interna ärenden som resulterar i en avgift har blivit fakturerade.

För Byggenheten fanns det 12 beslut om avgift och alla dessa har blivit fakturerade. För miljöenheten söktes 15 beslut fram och 7 inspektionsrapporter, totalt 22 ärenden med avgift. Av dessa hade ett ärende inte fakturerats och det avsåg ett beslut om årlig avgift.

Resultat i procent för avdelningen blir att 97,06% av alla ärenden blivit fakturerade och att 2,94% missats (ett av totalt 34 ärenden).

Vad bedöms vara orsaken till resultatet?

I normalfallet debiteras de årliga avgifterna i den så kallade massdebiteringen. Beslutet för den årliga avgiften som inte hade fakturerats togs strax efter massdebiteringen och det kan ha berott på att man trodde att den skulle tas i massdebiteringen av årliga avgifter.

Vilka konkreta åtgärder ska göras?

För att undvika att beslut om årlig avgift inte kommer med i massdebiteringen kommer en intern dialog inom Miljöenheten att genomföras. Beslut om årlig avgift och ändringar kommer framför allt att genomföras innan massdebiteringen i början av verksamhetsåret.

3.6 Automatisering

Risk: Felaktiga beslut/information går ut

Riskbedömning

 6. Lindrig

Kontrollaktivitet: Granskning av automatiseringsprocessen för att kontrollera så felaktiga beslut inte skickas ut samt genom stickprovskontroll"

Resultat

 Ingen avvikelse

Kontrollansvarig

Miljö-och byggchef

Kommentar

I slutet av 2022 lanserades en automatiserad robot som genomför riskklassning av nya livsmedelsverksamheter. Arbetet är helt automatiserat vilket innebär att ett beslut med korrekt klassning skapas utefter den information som livsmedelsverksamheterna lämnat. I samband med lanseringen bedömdes det föreligga en risk för att felaktiga beslut kan fattas om livsmedelsföretagaren lämnat in felaktiga uppgifter eller om programmeringen av roboten inte är korrekt.

Roboten programmerades därför så att denna inte kan skicka ut beslut. Samtliga beslut har därför granskats och skickats ut av miljöinspektör.

På grund av ny nationell riskklassningsmodell är roboten pausad inför 2024. Målet är att programmera om denna enligt den nya riskklassningsmodell med samma kontrollfunktion så att felaktiga beslut inte kan skickas ut.

au § 111

Dnr MB23-1275

Beslut om Miljöenhetens tillsynsplan 2024**Ärendebeskrivning**

Miljöenhetens tillsynsplan omfattar den kontroll och planerad tillsyn som föreslås genomföras under 2024 inom miljöskydd, hälsoskydd, naturskydd, livsmedelskontroll, tobakstillsyn, alkoholtillsyn samt tillsyn av receptfria läkemedel.

Enligt Miljötillsynsförordningen ska Miljö- och byggnadsnämnden årligen besluta om Miljöenhetens tillsynsplan för nästkommande verksamhetsår.

Förutom den övergripande planeringen i tillsynsplanen planeras tillsynen noggrant på objektsnivå, vilket kontinuerligt följs upp.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadsförvaltningen/miljöenheten 2023-11-21

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott föreslår miljö- och byggnadsnämnden besluta följande:

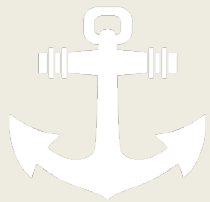
- Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att anta Miljöenhetens förslag till tillsynsplan för 2024.

./. Bilaga

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

LOMMA
KOMMUN

Tillsynsplan 2024

miljöenheten - Lomma kommun

1 Inledning	3
2 Verksamhetens ansvar och uppdrag	3
3 Ekonomiska ramar och resurser	4
4 Miljöenhetens tillsynsplan	6
4.1 Mål och styrning.....	6
4.2 Identifierade tillsynsområden 2024.....	13
4.3 Beskrivning av områden.....	16
4.3.1 Naturskydd.....	16
4.3.2 Miljöskydd.....	17
4.3.3 Hälsoskydd.....	24
4.3.4 Dricksvatten och livsmedel.....	27
4.3.5 Alkohol, tobak, tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel	31
5 Uppföljning av tillsynsplanen	34

1 Inledning

Enligt Miljötillsynsförordningen (2011:13) ska en tillsynsmyndighet årligen besluta om en tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde. Miljö- och byggnadsnämnden kommer därför ta beslut om genomförande av denna tillsynsplan i enlighet med lagstiftningen.

Enligt miljötillsynsförordningen ska det hos den operativa tillsynsmyndigheten även finnas en utredning av tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Utredningen ska avse en treårsperiod och den ska ses över vid behov, dock minst en gång per år. Ett register ska föras över de verksamheter som behöver återkommande tillsyn.

I miljöenhetens tillsynsplan framgår även kontrollplanen för livsmedelskontrollen som bedrivs. Miljö- och byggnadsnämnden är den operativa kontrollmyndigheten i Lomma kommun vad gäller livsmedelskontrollen. Myndigheter som ansvarar för genomförandet av offentlig kontroll av livsmedel ska upprätta en kontrollplan som omfattar de arbetsuppgifter lagstiftningen kräver samt bemanning för kontrollen.

Inriktningen på verksamheten ska framgå samt eventuella prioriteringar. Det ska även finnas en beskrivning av hur planen följs upp och hur verksamheten utvärderas. Kontrollplanen är även anpassad utifrån den nationella kontrollplanen som utgår från effektmål inom fyra fokusområden - säkert dricksvatten, mikrobiologiska risker, kemiska risker och säkerställa information i livsmedelskedjan. Den nationella kontrollplanen gäller för åren 2023–2025.

2 Verksamhetens ansvar och uppdrag

Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för kommunens myndighetsutövning och rådgivning enligt lagstiftning för byggnation, bostadsanpassning, miljöskydd, livsmedel, hälsoskydd, alkoholservering samt åldersbegränsade varor (receptfria läkemedel, tobak, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigarett, påfyllningsbehållare och folköl).

Miljö- och byggnadsnämnden ska verka för en god byggnadskultur samt en god stads- och landskapsbild som ska vara estetiskt tilltalande. Miljö- och byggnadsnämnden ska se till att lov- och anmälningspliktiga åtgärder är förenliga med gällande krav och lagar, ge råd och upplysa samt utöva tillsyn över byggandet.

Tillsyn, tillsynsvägledning och uppföljning ska medverka till att demokratiskt beslutade lagar och bestämmelser följs samt tillämpas i enlighet med lagstiftarens intentioner på samma sätt i hela landet. Det är viktigt för det allmännas förtroende att Miljö- och byggnadsnämnden lever upp till sitt ansvar och bevakar att samhällets krav är uppfyllda.

Tillsynen ska präglas av ett servicetänkande inom ramen för kommunens uppdrag att bedriva tillsyn enligt nu gällande lagstiftning som nämnden ansvarar för. En professionell tillsyn kan exempelvis leda till att verksamheter i längden själva kan driva arbetet med att följa lagstiftningen och minskar risken för sanktioner. Miljöenheten har, precis som Byggenheten, en speciell roll i den kommunala verksamheten, genom att tillsyn bedrivs i den egna organisationen. Ambitionen är att förståelsen för bygg-, miljö- och livsmedelslagstiftningens krav ska vara så hög i kommunen att föreläggande vid vite eller åtalsanmälningar kan undvikas. Det är viktigt att kommunens verksamheter behandlas likadant som andra verksamhetsutövare i enlighet med kommunallagen.

3 Ekonomiska ramar och resurser

Nedan framgår budget för 2024 inom miljö- och hälsoskyddsverksamheten.

MILJÖ- OCH HÄLSOSKYDDSVKERSAMHET	Utfall 2023 *	Budget 2024	Förändring
Intäkter	1 142	1 302	160
Kostnader	-4 800	-5 351	-551
Miljötillsyn, netto	-3 658	-4 049	-391
Intäkter	732	572	-160
Kostnader	-1 028	-630	398
Livsmedelstillsyn, netto	-296	-58	238
Intäkter	256	263	7
Kostnader	-347	-344	3
Övrig tillsyn, netto	-91	-81	10

Miljö- och hälsoskyddsverksamhet

Intäkter	2 130	2 137	7
Kostnader	-6 175	-6 325	-150
Miljö- och hälsoskyddsverksamhet	-4 045	-4 188	-143

Miljö- och byggnads-nämnden, netto	-10 452	-10 600	-148

Resurser

Enligt miljöbalkens och livsmedelslagstiftningens bestämmelser ska ansvarig myndighet avsätta tillräckliga resurser som i tillräcklig grad svarar mot behovet av tillsyn samt ha personal med tillräcklig kompetens för området. Miljöenheten har sammantaget en bred kompetens både kunskaps- och erfarenhetsmässigt med utbildning inom bland annat miljö rätt, tillsyn, miljö, livsmedel, naturvård och teknik.

Enligt förordning (2021:176) om avgifter för offentlig kontroll av livsmedel och vissa jordbruksprodukter ska livsmedelskontrollen finansieras via avgifter. En del av kontrollen kan dock inte finansieras, så som obefogade klagomål. Enligt miljöbalken får avgifter tas ut för provning och tillsyn enligt miljöbalken, men kan också skattefinansieras. Det normala är dock att kommunerna tar ut avgifter för sin tillsyn. En stor del av det arbete som miljöenheten gör går inte att finansiera med taxor. Det gäller besvarande av interna och externa remisser, vissa typer av utredningar, deltagande i arbetsgrupper, information till allmänheten och hantering av obefogade klagomål.

Enligt SKR motsvarar en tjänst 950 tillsynstimmar/år om tid för semester, interna möten, administration, sjukdom och vab räknas bort. Behovsutredningen visar att under 2024 har miljöenheten ett prioriterat behov på drygt 4000 timmar inom miljö- och hälsoskyddstillsynen inklusive alkohol och tobak, vilket resulterar i 4,2 heltidstjänster. Inom livsmedelskontrollen finns ett bedömt behov av 835 tillsynstimmar vilket resulterar i 0,9 heltidstjänster. Totalt på miljöenheten finns det därför ett behov av 5,1 heltidstjänster. Inför 2024 har behovet täckts upp till 100%. Behovet är till stor del uppskattningar av antalet inkommande ärenden och kan komma att förändras under verksamhetsåret.

4 Miljöenhetens tillsynsplan

4.1 Mål och styrning

I avsnittet framgår övergripande mål och den internationella, nationella, regionala och lokala styrning av tillsynen som omfattar den tillsyn som Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för.

De globala målen

Den 25 september 2015 antog FN:s medlemsländer Agenda 2030, en universell agenda som inrymmer Globala målen för hållbar utveckling. De 17 globala målen har i sin tur 169 delmål och 230 globala indikatorer.

Globala målen och Agenda 2030 är den mest ambitiösa överenskommelsen för hållbar utveckling som världens ledare någonsin har antagit. I begreppet hållbar utveckling integreras de tre dimensionerna av hållbarhet: social, ekonomisk och miljömässig. Med globala målen har världens ledare förbundit sig till att uppnå fyra fantastiska saker till år 2030: Att avskaffa extrem fattigdom. Att minska ojämlikheter och orättvisor i världen. Att främja fred och rättvisa. Att lösa klimatkrisen. Miljö- och byggavdelningens dagliga arbete ska genomsyras av det internationellt övergripande arbetet med de globala målen. I vårt dagliga arbete har vi identifierat att det framför allt är de fyra målen: rent vatten och sanitet för alla, hållbara städer och samhällen, hållbar konsumtion och produktion samt hav och marina resurser som främst omfattas av miljö- och byggnadsnämndens arbete.

Miljökvalitetsmål

Riksdagen har beslutat om 16 miljökvalitetsmål som bland annat beskriver den miljö- och naturkvalitet för Sverige som är ekologiskt hållbar på lång sikt. Dessutom har Länsstyrelsen beslutat om regionala miljökvalitetsmål. 15 av 16 miljökvalitetsmål är aktuella för Lomma. Miljömålet Storslagen fjällmiljö är inte relevant för Lomma kommun. Allt miljöarbete ska utgå ifrån miljömålen. De prioriterade tillsynsaktiviteterna som kommer att genomföras under 2024 syftar till att Lomma kommun men även regionen och Sverige ska uppnå miljömålen.

Begränsad klimatpåverkan	Frisk luft	Bara naturlig försurning	Giftfri miljö
Skyddande ozonskikt	Säker strålmiljö	Ingen övergödning	Levande sjöar och vattendrag
Grundvatten av god kvalitet	Hav i balans samt levande kust och skärgård	Myllrande våtmarker	Levande skogar
Ett rikt odlingslandskap	Storslagen fjällmiljö	God bebyggd miljö	Ett rikt växt- och djurliv

Nationell strategi för miljöbalktillsynen

Den nationella strategin för miljöbalktillsynen 2022-2024 kommer att vara styrande för den prioriterade tillsynen under året. Strategin syftar till att främja tillsyn inom områden som ur ett nationellt perspektiv är extra angelägna under strategins period. Förutom ett viktigt styrmedel för att säkerställa syftet med miljöbalken är den nationella strategin för miljöbalktillsynen vårt gemensamma verktyg för att uppnå en enhetlig, effektiv och likvärdig tillsyn. Strategin innehåller sex tillsynsområden och är produkten av samverkan mellan Naturvårdsverket, Folkhälsomyndigheten, Jordbruksverket, Havs- och vattenmyndigheten, Energimyndigheten, Socialstyrelsen och Svenska kraftnät. Länsstyrelser och kommuner har varit aktiva i arbetet.

När miljöenheten planerar aktiviteter tas hänsyn till den nationella strategin. I de fall inriktningen på den planerade tillsynen berörs på grund av strategin framgår detta i beskrivning av tillsynsområdena i avsnitt 4.3.

Kretsloppsplanen

Lomma kommun ingår i den kommunöverskridande och gemensamma kretsloppsplanen som gäller från 2021 - 2030. Det är viktigt att kommunerna och dess bolag arbetar med åtgärder som bidrar till kretsloppsplanens mål under hela perioden. För att nå målen åtar sig kommunerna och dess bolag att:

- Kontinuerligt ta fram handlingsplaner för att nå kretsloppsplanens mål och indikatorer, samt följa upp mål och indikatorer
- Förebygga avfallsmängder i den egna verksamheten
- Samverka och samarbeta tillsammans med andra verksamheter i syfte att nå kretsloppsplanens mål och skapa en hållbar resursanvändning
- Öka den egna verksamhetens kunskap om kretsloppsplanens mål, hållbar resursanvändning och vikten av att ta hjälp av andra inom verksamheten för att möjliggöra hållbara val
- Dela kunskap och erfarenheter med andra verksamheter i syfte att nå kretsloppsplanens mål och skapa en hållbar resursanvändning
- Kommunicera med kommuninvånarna i syfte att hjälpa dem att ändra sitt beteende mot en hållbar livsstil
- Verka för en tryggare miljö genom att minska nedskräpningen i kommunen
- Utveckla tekniken inom avfallshanteringen och utnyttja digitaliseringen för att effektivisera arbetet och möta kundens behov

Kretsloppsplanen är grunden till ett antal tillsynsaktiviteter och projekt inom avdelningen som kommer att bedrivas under 2024.

Åtgärdsprogram för vatten 2022—2027 Södra Östersjöns vattendistrikt

Om det behövs för att följa en miljökvalitetsnorm, ska regeringen eller den eller de myndigheter eller kommuner som regeringen bestämmer upprätta ett förslag till åtgärdsprogram. När det gäller miljökvalitetsnormer för vatten är det Vattenmyndigheten i Södra Östersjöns vattendistrikt som har ansvaret för att upprätta ett förslag till åtgärdsprogram. Detta beslutades sedan av vattendelegationen i Södra Östersjöns vattendistrikt.

Åtgärdsprogrammet riktar sig till centrala myndigheter, Länsstyrelser, specifika regioner och kommuner, vilka har till uppgift att se till att miljökvalitetsnormerna följs genom olika administrativa styrmedelsåtgärder, till exempel tillsyn, prövning, olika vägledningsinsatser och förebyggande insatser.

Enligt åtgärdsprogrammet för vatten 2022-2027 ska kommunerna särskilt prioritera sin tillsyn av:

- miljöfarliga verksamheter enligt miljöbalkens 9 kapitel.
- förorenade områden enligt miljöbalkens 10 kapitel.
- jordbruk och annan verksamhet enligt miljöbalkens 12 kapitel.

Detta innebär att kommunerna ska:

- i sin tillsynsplanering, prioritera tillsyn av verksamheter som bidrar till att miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten inte följs eller riskerar att inte följas.
- i sin tillsyn av verksamheter, ställa de krav som behövs där det finns en risk att miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten inte kan följas på grund av påverkan från den aktuella verksamheten.
- i sin tillsyn av förorenade områden, särskilt prioritera och ställa krav på utredningar och åtgärder, så att miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten kan följas. Kommunen ska därefter följa upp och säkerställa att det vid de verksamheter som påverkar vattenkvalitén genomförs de åtgärder som behövs för att följa miljökvalitetsnormerna för yt- och grundvatten.

Hänsyn till åtgärdsprogrammet tas vid prioritering av tillsynsobjekt samt i den ordinarie tillsynen.

Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen 2022-2025

Det regionala åtgärdsprogrammet ska bidra till att öka förutsättningarna att nå nationella och regionala miljömål samt den miljömässiga dimensionen av Agenda 2030 i Skåne. Programmet ska ge vägledning och stöd för prioritering av åtgärder och utvecklingsinsatser hos aktörer i länet och stimulera till ökad samverkan i det samlade regionala miljöarbete under programperioden 2022-2025. Åtgärdsprogram har tagits fram av Länsstyrelsen Skåne i dialog med aktörer i länet utifrån regionala utmaningar för att nå miljömålen och miljörelaterade globala hållbarhetsmål i Agenda 2030.

Åtgärdsprogrammet innefattar 62 åtgärder som behöver genomföras av aktörer som är verksamma i Skåne. Åtgärderna redovisas inom fyra prioriterade områden, Hållbara städer och samhällen, Hållbar mark- och vattenanvändning, Hållbar livsmedelsförsörjning, och Hållbar konsumtion och produktion, vilka bedöms som särskilt centrala för att möta de regionala utmaningarna inom miljöområdet.

De åtgärder som omfattar Miljö- och byggnadsnämndens tillsynsarbete framgår nedan:

Åtgärd HS6	Minskade störningar av trafikbuller i befintliga boendemiljöer
Åtgärd HS9	Bostadstillsyn för hälsosamma boendemiljöer
Åtgärd HM15	Minskade utsläpp av farliga kemiska ämnen
Åtgärd HM16	Undersökningar och effektivare åtgärder inom förorenade områden
Åtgärd HL7	Minskade läckage av växtskyddsmedel från växthus
Åtgärd HK7	Avfallsförebyggande genom tillsyn och provning
Åtgärd HK9	Systematiskt arbete med produktvalsprincipen vid hantering av kemiska ämnen

Lokalt beslutade styrdokument - Miljömålsprogram, Energi- och klimatplan samt Naturmiljöprogram

Miljömålsprogrammets syfte är att driva det lokala miljöarbetet framåt genom att ta fram lokala miljömål, åtgärder och indikatorer för de 15 miljö kvalitetsmål som berör Lomma kommun samt analysera hur FN:s globala mål kan kopplas till miljömålssystemet.

Energi- och klimatplanen för Lomma kommun ska styra kommunens arbete med tillförsel, distribution samt användning av energi. Den gäller för perioden 2021–2025.

Naturmiljöprogrammet antogs av kommunfullmäktige 2018 och ska bland annat fungera som underlag vid utarbetande av riktlinjer för hur naturområden, grönområden i tätorter och övriga gröonstrukturer ska skötas. Ett annat viktigt syfte med programmet är att presentera värdefulla natur- och grönområden samt gröonstrukturer i kommunen.

Nedan följer de aktiviteter där miljö- och byggnadsnämndens har huvud- eller delat ansvar under året.

Program/plan	Mål/åtgärd	Beskrivning	Genomförande-period	Ansvar
Konsumtion				
Energi- och klimatplan	Åtgärd 3.2.2	Åtgärder ska leda till att plastprodukter som är tillverkade av fossila råvaror ska fasas ut.	Årligen	Alla nämnder
Energianvändning				
Energi- och klimatplan	Åtgärd 4.1.1.	Lomma kommun ska genomföra energitillsyn som inkluderar rådgivning	Årligen	MBN
Frisk luft				
Miljömålsprogram	Åtgärd 2.1.4	Vid upphandling av entreprenad ska maskiner och fordon uppfylla långt gående miljökrav med avseende på utsläpp till luft.	From 2022	Alla
Miljömålsprogram	Åtgärd 2.1.5	Vartannat år med början 2023 ska information ges till allmänheten gällande vedeldningens negativa effekter på luftkvaliteten.	From 2023	MBN
Giftfri miljö				
Miljömålsprogram	Åtgärd 4.1.2	Information om skadliga kemikalier och hur man kan minska dessa ska förmedlas till alla förskolor, fritidsgårdar och skolor.	2024	MBN, KS, BUN
Miljömålsprogram	Åtgärd 4.2.1	En kommunikationskampanj med fokus på sanering av PCB och asbest av icke kommunala fastigheter ska genomföras.	2026	MBN
Miljömålsprogram	Åtgärd 4.3.7	Information ska ges till allmänheten om hur ogräsbekämpning fri från kemiska bekämpningsmedel kan ske.	2022 och framåt	KS, MBN
Miljömålsprogram	Åtgärd 4.5.1	Prioriterade områden i handlingsplanen för förorenade områden ska åtgärdas och följas upp.	Årligt beslut i nämnden om prioriterade områden	MBN
Miljömålsprogram	Åtgärd 4.5.2	Områden med föroreningar av båtbottnfärger ska utredas och vid behov vara sanerade senast 2027. I möjligaste mån ska förorenaren betala.	Senast 2027	MBN
Skyddade ozonskiikt				
Miljömålsprogram	Åtgärd 5.1.1	En informationskampanj om de negativa effekterna av köldmedier som inte omfattas av kommunens tillsyn ska genomföras.	From 2024	MBN

Vision, övergripande mål och nämndsmål utifrån identifierade utmaningar

Vision: Lomma kommun erbjuder en attraktiv och trygg livsmiljö där människor vill leva, verka och utvecklas. Vi värnar om invånarna, miljön och havet. Lomma kommun står för utveckling, hållbarhet och hög kvalitet

Vid en ny mandatperiod sker en översyn av vision och övergripande mål i Lomma kommun. På strategidagen den 1 mars 2023 diskuterades nuvarande och framtida utmaningar. Utifrån dessa diskussioner har fokus riktats mot tre utmaningar:

- Kompetensförsörjning
- Demografiska förändringar
- Klimatförändringar

Utifrån de tre utmaningarna har det formulerats varsitt övergripande mål för 2024-2027. Målen uppfyller olika kriterier utav utveckling för kommunen, det inre organisations- och välfärdsuppdraget, det mellersta samhällsutvecklingsuppdraget och det yttersta omvärldsuppdraget.

Miljö- och byggnadsnämnden har även två nämndsmål som omfattar nämndens arbete. Dessa ska genomsyra verksamheten. Specifika aktiviteter för att uppfylla nämndsmålen nedan framgår i den förvaltningsövergripande verksamhetsplanen för 2024.

- Miljö- och byggnadsnämnden arbetar innovativt för att möta omvärldsförändringar och underlätta beslutsprocessen
- Miljö- och byggnadsnämnden erbjuder god service med en aktiv och tydlig dialog

4.2 Identifierade tillsynsområden 2024

Planen för miljöenhetens tillsyn omfattar den kontroll och tillsyn för 2024 inom miljö-, hälso-, tobak-, alkohol- och livsmedelsområdena som Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för. Miljöenhetens tillsynsplan lyfts årligen för beslut i Miljö- och byggnadsnämnden. Tillsynsplanen är ett separat dokument som anknyter till mål och aktiviteter i den förvaltningsövergripande planen.

Utgångspunkter för tillsynsplanen är lagstiftning, miljömålen, de globala målen, den nationella kontrollplanen, kommunens beslutade program och planer, uppföljningen av förra årets kontroll- och tillsyn samt behovsutredningen.

Myndighetsarbetet styrs av omfattande lagstiftningar där den större delen av tillsynen utförs med stöd av miljöbalken eller livsmedelslagstiftningen. Miljöbalken syftar till att främja en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö. Tillsynen utgör en avgörande faktor när det gäller förverkligandet av miljöbalkens regelverk och de globala målen. Livsmedelslagstiftningen syftar till att skydda konsumenterna genom att säkerställa att livsmedel är säkra. Konsumenterna ska också få den information om livsmedlen som krävs för att de ska kunna göra egna medvetna val. Genom den riskbaserade kontrollen som miljöenheten bedriver kontrolleras att verksamheterna lever upp till lagstiftningens krav. Lagstiftningen inom området tobak och tobaksfria nikotinprodukter syftar bland annat till att skydda barn och unga mot produkter som kan vara beroendeframkallande. Alkoholagens syfte är att begränsa alkoholens skadeverkningar. Miljöenheten kontrollerar att kommunens restaurangers alkoholservering sker enligt tillstånd och inte bryter mot gällande lag.

Med ovanstående som bakgrund har identifierade och prioriterade tillsynsområden tagits fram för 2024. I tabellen på sida 13 framgår tillsynsaktiviteterna inom respektive område. Utveckling av tillsynen samt eventuell koppling till mål framgår under avsnitt 4.3.

Miljöenhetens identifierade tillsynsområden för 2024:

Naturskydd
Dispensprövning av dispenser från naturreservatsföreskrifter och övrigt naturskydd
Dispensprövning av sökta strandskyddsdispenser
Handläggning av inkommande remisser och planer
Projekt: Miljösamverkan Skåne - Strandskyddstillsyn
Strandskyddstillsyn av inkommande strandskyddsöverträdelser
Tillsyn av inkommande överträdelser inom naturskydd
Tillsyn av naturreservaten Pråmlyckan, Kyrkfuget och Kustdammarna
Uppsökande strandskyddstillsyn på sträcka 1 och 2 enligt tillsynsplan för strandskyddet
Miljöskydd
Delta i samråd, besiktningar och inspektioner på B-verksamheter samt avge yttranden
Granskning av inkomna årsrapporter för köldmedier
Handläggning av information om förorening eller anmälan om avhjälpandeåtgärd
Handläggning av anmälan om nya C-verksamheter
Handläggning av anmälan/ansökan om spridning av bekämpningsmedel
Handläggning av deponier enligt handlingsplan
Projekt: MIFO handlingsplan etapp 4
Projekt: Egenkontroll dagvattenanläggningar (fortsättning)
Projekt: KEMI – Tillsyn av kemikalier i varor
Projekt: Nationell tillsynskampanj fordonstvättar och/eller fordonsverkstäder (fortsättning)
Projekt: Tillsyn e-cigarettor och e-vätskor utifrån kemikalielagstiftning
Projekt: Inventering av kommersiella växthus
Tillsyn av det kommunala spillvattennätet
Tillsyn av U-verksamheter enligt flerårig tillsynsplan
Tillsyn av C-verksamheter
Tillsyn av lantbruk och hästverksamheter enligt flerårig tillsynsplan
Uppföljning enskilda avlopp inklusive kravställande på inkoppling på kommunalt avloppsnät
Avfall
Dispenshantering enligt kommunens renhållningsordning
Handläggning av anmälan om användning av avfall för anläggningsändamål
Handläggning av anmälningar om kompostering
Handläggning av ansökningar om uppehåll i hämtning av hushållsavfall
Inspektioner av samtliga återvinningsstationer 1 gång/år
Projekt: Miljösamverkan Skåne - illegal avfallshantering (fortsättning)
Projekt: Tillsyn av åkerier
Tillsyn av avfallshantering i livsmedelsverksamheter
Tillsyn av engångsartiklar i livsmedelsverksamheter

Hälsoskydd
Badvattenprovtagning och tillsyn på badstränder
Bullerskyddsåtgärder längs med Lommabanan
Handläggning av ärenden om tillstånd, exempelvis djurhållning
Hantering av klagomål
Handläggning av anmälningsärenden
Projekt: Ventilation i skolor och förskolor (fortsättning)
Projekt: Fortsatt utredning av badvattenkvaliteten vid T-bryggan
Referensmätning av bakgrundsstrålning
Tillsyn av bassängbadsverksamhet
Tillsyn av fastighetsägare
Tillsyn av hygienlokaler som inte är anmälningspliktiga
Tillsyn av förskolor
Tillsyn av fritidsverksamhet
Tillsyn enligt tobakslagen
Uppsökande bostadstillsyn
Uppföljning av tillsyn på vårdboenden
Uppföljning av idrottshallar
Livsmedel och dricksvatten
Ekologiska livsmedel (operativt mål 5)
Glykoalkaloider i potatis (operativt mål 16)
Handläggning av inkommande klagomål
Kontroll av distributionsanläggningen för kommunalt dricksvatten
Livsmedelsinspektioner på Borgeby fältdagar och Lommafesten
Lägesrapport till nämnd i samband med kvartalsrapport, delårsrapport och årsuppföljning
Löpande kontroller av analysrapporter från provtagningar av kommunalt dricksvatten
Säkerhet vid vattenverk och reservoarer (operativt mål 2)
Tillsyn av livsmedelsverksamheter enligt beslutad kontrollfrekvens
Alkohol, tobak och läkemedel
Tillsyn av alkoholserving
Tillsyn av servering och försäljning av folköl
Tillsyn av tobaksförsäljning
Tillsyn av e-cigaretter och påfyllningsbehållare
Tillsyn av försäljning med tobaksfria nikotinprodukter
Tillsyn av läkemedelsförsäljning
Projekt: Kontrollköp av åldersbegränsade varor

4.3 Beskrivning av områden

Nedan sammanfattas de områden som miljöenheten främst arbetar inom samt en förklarande text vad som ingår i tillsynen för 2024.

4.3.1 Naturskydd

Lommabukten med sin långgrunda strand utgör en av kommunens största naturtillgångar. Lommabukten är inte bara en viktig källa till rekreation. Den utgör med sin grunda botten ett ekologiskt både mycket känsligt och artrikt område som ur reproduktionssynpunkt tillhör ett av landets viktigaste vattenområden. Även stränderna vid småvatten, dammarna och Höje å utgör viktiga miljöer för växt- och djurliv. Samtidigt som dessa miljöer ska bevaras ska värdet av allmänhetens tillgång till stränderna beaktas. I Lomma kommun finns det 14 km kuststräcka. Övrig sträcka som är strandskyddad är 6,3 km längs Lödde å (en strand), 11,3 km längs Höje å (två stränder), 1 km längs Habo dammar, 0,9 km längs Ängslyckan och 1,8 km vid Östra dammarna. Miljö- och byggnadsnämnden handlägger inkomna dispensansökningar från strandskyddade områden och naturskyddade områden. Uppföljning av givna dispenser görs beroende av antal ärenden och dess karaktär.

Miljö- och byggnadsnämnden utför årligen uppsökande tillsyn inom strandskydd och genomför planerad tillsyn över de kommunala naturreservaten. Klagomål och händelsestyrd tillsyn kan också leda till ärenden. Vid överträdelser mot områdesbestämmelser eller andra bestämmelser inom naturområden kan åtalsanmälan ske. Denna tillsyn innebär också att fokusområde naturtillsyn inom den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken med bland annat påverkan på naturvärden i grunda havsvikar och invasiva arter implementeras.

Naturreservat

Det finns 13 naturreservat inom kommunen. Löddeåns mynning södra och Södra Lommabukten med Tågarps hed och Alnarps fälad (delvis inom Burlövs kommun) är statliga naturreservat medan Slättängsdammarna, Domedejla mosse, Alkärret i Haboljung, Haboljungs fure, Öresundsparken, Bjärreds saltsjöbad, Pråmlyckan, Östra dammarna, Flädie rev, Strandhusens revlar, Kustdammarna, Kyrkfuret och Augustenborg är kommunala naturreservat. På sikt kan fler områden också utgöra kommunala naturreservat.

Miljö- och byggnadsnämnden har tillsyn över de kommunala naturreservaten i Lomma kommun. För naturreservaten finns villkor i beslut. Tillsynen är dels händelsestyrd och åtalsanmälningar måste göras om åverkan sker. Planerad tillsyn av naturreservaten utförs också. Under 2024 kommer tillsyn över Pråmlyckan, Kyrkfuret och Kustdammarna att ske. Det finns risk för överträdelser inom naturskyddade områden om tillsyn inte utförs i tillräckligt hög grad. Naturreservat och andra skyddade områden innebär ofta att ovanliga miljöer och arter finns där. Brist på tillsyn kan innebära att livsmiljöer för såväl vanliga som ovanliga arter kan förstöras. Överträdelser kan också innebära att de rekreativa värdena minskar. Om uppföljning inte sker av givna dispenser finns det risk för att överträdelser sker och att otillåtna åtgärder genomförs.

Strandskydd och vattenverksamhet

Miljöenheten har tagit fram en tillsynsplan för strandskyddet *Plan För Strandskyddstillsyn i Lomma kommun* 2012-04-23. I tillsynsplanen har tillsynsbehovet av de givna dispenserna klassats. Mot bakgrund av det höga exploateringsstrycket inom kommunens strandnära områden bedöms även en återkommande allmän tillsyn av strandskyddszonerna vara motiverad. Syftet med en sådan tillsyn är att identifiera och dokumentera alla eventuella överträdelser mot strandskyddet. Den allmänna tillsynen är uppdelad på 13 olika tillsynssträckor, varav miljöenheten år 2024 prioriterar sträcka 1 och 2 längs Lödde å. Den huvudsakliga metoden är tillsyn till fots längs strandskyddszonerna, varvid eventuella överträdelser dokumenteras i protokoll och genom fotografering. GIS-material är framtaget för att underlätta tillsynen.

Utöver den planerade tillsynen tar miljöenheten årligen även emot information om överträdelser av strandskyddsbestämmelserna. Ärendena utreds och eventuella överträdelser följs upp och åtgärdas. Under 2023 deltog miljöenheten i Miljösamverkan Skånes projekt om strandskyddstillsyn. Detta projekt pågår och kommer att avslutas under första kvartalet 2024.

4.3.2 Miljöskydd

Miljöfarlig verksamhet

A- och B-verksamheter är så kallade tillståndspliktiga verksamheter och tillstånd söks hos Mark- och miljödomstolen respektive Länsstyrelsen. C-verksamheter är anmälningspliktiga miljöfarliga verksamheter som ska anmälas till kommunen. Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar för tillsyn av C-verksamheter och även U-verksamheter som varken omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt. Exempel på miljöfarliga verksamheter är verkstäder, kemtvättar, drivmedelsstationer och fordonstvättar.

I kommunen finns det, för tillfället, 23 C-verksamheter och cirka 80 U-verksamheter (exklusive lantbruk/hästgårdar). C-verksamheterna inspekteras årligen eller vartannat år, med utgångspunkt från verksamhetens miljöpåverkan och hur mycket avvikelser de brukar ha. U-verksamheterna inspekteras vart 3:e eller 5:e år, beroende på behov. Under 2024 inspekteras

de C-verksamheter som är aktuella för årets tillsyn. Vid inspektioner av verksamheterna kommer energifrågor att diskuteras för att se hur verksamheterna jobbar med energihushållning, energikartläggningar och planer för energihushållning. För avfallsanläggningarna kommer fokus ligga på kontroll av avfallstransporterna och dokumentation i enlighet med den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken. Även mottagningskontroll av massor inom verksamheter där det är relevant kommer att ske i enlighet med tillsynsstrategin.

En nationell tillsynskampanj för fordonstvättar och fordonsverkstäder startades upp under slutet av 2023 och fortsätter under årets första månader. Naturvårdsverket har tagit fram ny vägledning för kommunernas tillsyn och det är den som är utgångspunkten i projektet. I kommunen finns cirka tolv U-verksamheter och fyra C-verksamheter som omfattas av projektet.

Tillsynen av U-verksamheter kommer under året vara kopplad till olika projekt som beskrivs närmare under denna rubrik samt *Kemiska produkter*. Enligt Kretsloppsplanen ska vi genom tillsynen informera och ställa krav på verksamhetsutövarna att förebygga avfall, information om avfallsförebyggande kommer därför att delas ut till U-verksamheterna i samband med inspektion.

Under 2022 och 2023 har åkerier i kommunen inventerats för att ta reda på vilka verksamheter som bedrivs i kommunen och vad de transporterar för något. Under året kommer de verksamheter som transporterar avfall att inspekteras. Vid tillsynen kontrolleras transporttillstånd och de villkor som tillståndet omfattar, rutiner för upprättande av transportdokument, anteckningsskyldighet samt kontroll av uppgifter i avfallsregistret. Detta är en del av den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken inom fokusområdet avfall – illegal avfallshantering.

Under året kommer kommersiella växthus att inventeras som en del av Regionalt åtgärdsprogram för miljömålen där minskat läckage av växtskyddsmedel från växthus är en av åtgärderna. Innan inspektioner kan genomföras finns det ett behov av att inventera vilka verksamheter som finns i kommunen.

Miljöenheten ska även delta i samråd, svara på remisser och gärna delta på tillsynsbesök och besiktningar tillsammans med Länsstyrelsen på de verksamheter i kommunen som Länsstyrelsen har tillsyn på. I Lomma har Länsstyrelsen tillsyn över tre B-verksamheter och en A-verksamhet (bara delvis verksamhet i Lomma kommun).

Lantbruk och hästgårdar

I kommunen finns det 24 lantbruk. Den huvudsakliga inriktningen på lantbruken i Lomma kommun är växtodling. Vid tillsyn på lantbruk kontrolleras bland annat hantering av kemiska bekämpningsmedel, gödselhantering, sprutjournaler, avfall och cisterner. Miljöenheten har upprättat en flerårig tillsynsplan över när de olika lantbruken ska inspekteras.

Det finns även 22 hästgårdar i kommunen. En vanlig hästgård i Lomma har cirka två till sex hästar. Hästgårdar planeras att besökas vart femte år eftersom tillsyn varje år inte bedöms vara nödvändig. Tillsynen på hästgårdar innebär huvudsakligen kontroll av gödsel- och avfallshantering. Under 2024 fortsätter inspektioner enligt fastställt intervall.

Denna tillsyn innebär också att fokusområde naturtillsyn inom den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken med påverkan på jordbrukslandskapet implementeras.

Förorenad mark och masshantering

Med föroreningskada avses i miljöbalken en miljöskada som genom förorening av mark- eller vattenområde, grundvatten, en byggnad eller en anläggning kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön. Förorenad mark kan ha uppstått genom till exempel olyckor, att tidigare industrier förorenat marken eller att avfall av olika typer har grävts ner (deponier). Många ämnen är långlivade och kan ansamlas och spridas i miljön. Människor, djur och växter kan skadas bland annat genom kontakt med föroreningar via mark eller indirekt via vatten från förorenade områden.

Miljöenheten ska informeras om föroreningar påträffas. Vid akuta föroreningskador eller exploatering av mark som är förorenad måste marken ofta saneras. Innan sanering av förorenad mark eller byggnad sker ska en anmälan skickas in till miljöenheten. Miljöenheten granskar information och anmälningar, förelägger om försiktighetsmått samt kontrollerar och godkänner slutrapporter.

Vid inventering och riskklassning av förorenade områden används Naturvårdsverkets metod MIFO som står för "Metodik för inventering av förorenade områden". Efter inventeringen får områdena en riskklass 1–4. Riskklass 1 innebär mycket stor risk, klass 2 stor risk, klass 3 måttlig risk och klass 4 liten risk. Miljö- och byggnadsnämnden ansvarar i första hand för inventering och riskklassning av områden där det tidigare bedrivits anmälningspliktig verksamhet eller där det idag fortfarande pågår miljöfarlig verksamhet.

Miljöenheten har tagit fram en handlingsplan som beskriver vilka förorenade områden som finns inom kommunen och hur dessa ska hanteras. Handlingsplanen ska ge förutsättningar för ett mer strategiskt och systematiskt arbete för att uppnå en giftfri miljö. Arbetet är uppdelat i etapper.

Under 2024 kommer etapp 4 att påbörjas. Etappen innebär initierande och genomförande av MIFO fas 2. MIFO fas 2 är en översiktlig undersökning vars syfte är att ge en bild av eventuella föroreningars art och omfattning samt risk för spridning inom det undersökta området. MIFO fas 2 innebär provtagning av till exempel mark och grundvatten samt utvärdering av resultaten och en övergripande riskbedömning av området. I fas 2 ingår en rekognosering, upprättande av geokartor och provtagningsplan samt översiktliga provtagningar för att få ett bättre underlag för bedömningen av föroreningsnivåer och spridningsförutsättningar. Speciellt grundvattnets flöde är en viktig aspekt för spridningen av eventuella föroreningar.

Etapp 4 innebär att Miljö- och byggnadsnämnden ställer krav på en MIFO fas 2 utredning av de objekt som identifierats som tillsynsobjekt i etapp 3. För att tillsynen ska vara riskbaserad är det viktigt att de objekt som bedöms innebära störst risk i etapp två och som bedöms vara ett tillsynsobjekt prioriteras. Etappen bedöms vara den mest tidskrävande av samtliga etapper i handlingsplanen. Etappen kommer därför att delas upp över flera av de kommande åren.

Massor uppkommer i samband med till exempel schaktning och sanering. För att få återanvända schaktmassor (avfall) som innehåller föroreningar krävs det att det finns ett tydligt syfte med användningen och att användningen inte medför olägenhet för människors hälsa eller miljön. Det kan handla om till exempel upprättade av en bullervall. En anmälan eller tillstånd enligt miljöbalken kan krävas vid användningen. Miljöenheten granskar inkomna anmälningar för användning av avfall för anläggningsändamål.

Nedlagda deponier

Det har identifierats 22 nedlagda deponier i Lomma kommun och 18 stycken har känd placering. Under 2021 riskklassades de deponier som tidigare saknade riskklassning. En handlingsplan har tagit fram med förslag på åtgärder. Under 2023 har vissa åtgärder påbörjats vid Domedejla mosse och kommer vid behov att fortskrida 2024.

Kemiska produkter

Miljöenhetens tillsyn av kemiska produkter kan ske i handeln och på miljöfarliga verksamheter. Tillsyn av kemiska produkter på miljöfarliga verksamheter sker inom ramen för den ordinarie tillsynen. Vid inspektioner kontrolleras vilka kemikalier som används i en verksamhet, hur de används och förvaras och om företagen har undersökt möjligheterna att byta ut dem mot mer miljövänliga alternativ. Målet är att verksamheter ska välja "rätt" kemikalier samt minska förbrukningen så långt som det är möjligt.

Under 2024 kommer miljöenheten delta i ett samverkansprojekt som Kemikalieinspektionen ska driva som handlar om tillsyn av farliga kemikalier i varor. I projektet kommer kontroll av mindre butiker och företag som inte ingår i en kedja ske. Fokus kommer ligga på de typer av varor som ofta har förhöjda halter av tungmetaller, så som elektronik och smycken.

1 juli 2022 kom nya bestämmelser gällande försäljning e-cigaretter och e-vätskor. Vissa e-vätskor med en högre halt nikotin kräver efter förändringen ett särskilt tillstånd till överlåtelse av särskilt farliga kemiska produkter. Under året kommer de fem verksamheter som säljer e-cigaretter och e-vätskor att inspekteras utifrån kemikalielagstiftningen.

Miljöenheten hanterar även inkomna anmälnings- och tillståndsärenden gällande spridning av kemiska bekämpningsmedel.

Köldmedier

Fluorerade växthusgaser och ozonnedbrytande ämnen förekommer framför allt i köldmedieanläggningar som finns i bland annat livsmedelsverksamheter och ventilationsanordningar.

Alla som har en köldmediemängd av minst 14 ton koldioxidekvivalenter eller mer ska operatören varje år lämna in en årsrapport till tillsynsmyndigheten. Årsrapporten ska vara inlämnad senast den 31 mars varje efterföljande år. Miljöenheten granskar årsrapporterna och kontrollerar bland annat certifieringar och att kontroll av aggregaten har skett inom rätt intervall. Om årsrapport inte skickas in, inte inkommer i tid eller aggregaten inte kontrollerats inom rätt intervall måste miljö- och byggnadsnämnden besluta om miljöstraffavgift. Varje år skickas cirka 50 årsrapporter in till miljöenheten. För att minska antalet för sent inkomna årsrapporter kommer miljöenheten i februari/mars 2024 att påminna de verksamheter som ännu inte skickat in årsrapporterna att inkomma med dessa.

Enskilda avlopp

Tillsyn av enskilda avlopp är viktigt då vissa avlopp kan ha otillräcklig rening vilket kan leda till övergödning. I nuläget finns det 25 objekt som räknas som enskilda avlopp i kommunen. Av dessa är 9 möjliga att koppla in på det kommunala VA-systemet någon gång.

10 stycken ödegårdar eller dödsbo, som för tillfället har oanvända enskilda avloppslösningar finns också. Om dessa fastigheter ska tas i bruk igen ska Miljö- och byggnadsnämnden kontaktas för att kunna ta ställning till avloppets skick. Diskussioner med VA SYD angående

fastigheter som bör kopplas in till det kommunala vatten- och avloppsnätet enligt den tillsynskampanj på enskilda avlopp som skedde 2016 sker kontinuerligt. Det finns också ett fåtal fastigheter som ligger utanför VA-verksamhetsområdet varför dessa i nuläget inte är möjliga att koppla in på kommunalt avlopp. Dessa har enskilda lösningar med till exempel minireningsverk och bioreningsverk.

Ledningsnät

I dagvattnet samlas smuts och kemiska ämnen från trafik och nederbörd som sedan tillförs dammar, vattendrag och Lommabukten. Kväve från trafik och nederbörd bidrar till övergödningen. Miljöenheten har möjlighet att ge synpunkter om dagvatten i samband med detaljplaner eller bygglov. Viss tillsyn av dagvatten sker i samband med miljötillsyn på C- och U-verksamheter.

Miljö- och byggnadsnämnden har tillsyn över ledningsnätet. I ledningsnätet ingår pumpstationer och i kommunen finns det ett 70-tal pumpstationer med syftet att pumpa dag- och spillvatten till recipient respektive reningsverket. Vid bristande dagvattenhantering finns det risk för att smutsigt vatten och förhöjda halter av fosfor och kväve tillförs dammar, vattendrag och Lommabukten vilket bidrar till övergödningen. Beroende på föroreningsgrad kan det finnas risk för skador på det biologiska livet som följd. Större mängder av förorenat spillvatten kan tillföras miljön vid läckage eller bräddningar från pumpstationer. Under 2024 kommer arbetet med att få in egenkontroll för dagvattendammarna fortsätta. Miljöenheten saknar egenkontroll för de dammar som Teknik- och fastighetsavdelningen ansvarar för. Att begära in uppgifter om VA-huvudmannens egenkontroll för dagvattenanläggningarna är en del av den nationella tillsynsstrategin.

Miljöenheten planerar att ha tillsyn av det kommunala spillvattennätet under 2024. Tillsynen har inte utförts tidigare och miljöenheten saknar bland annat samlad information om ledningsnätet, exempelvis vad det finns för typ av ledningar, status, rutiner för kontroll av eventuellt utläckage och olika typer av riskanalyser. Miljöenheten vill också ha information om hur verksamhetsutövaren bedömt recipientens och områdets känslighet, troliga mängder bräddat vatten som behöver ske, klimatpåverkan och eventuella åtgärder. Miljöenheten behöver göra en samlad bedömning och eventuellt ställa krav på åtgärder som är motiverade utifrån recipientens känslighet och påverkan på miljö och människor.

Avfall och producentansvar

Det finns fem återvinningsstationer i kommunen (insamling av papper, plast, metall, tidningar och glas). SYSAV:s farligt avfall-bil kommer till kommunen två ggr/år.

Vid inspektioner på verksamheter kontrollerar miljöenheten att producentansvaret uppfylls.

Miljöenheten tar årligen emot ett antal dispensansökningar enligt kommunens renhållningsordning. Tillstånd för uppehåll ges om det föreligger skäl för dispens. Miljöenheten handlägger även anmälningar gällande hemkompostering i de fall kommuninvånarna vill kompostera matavfall samt handlägger ansökningar om uppehåll i hämtning av hushållsavfall.

I samband med tillsyn av livsmedelsverksamheter kommer information om avfallshantering och sortering av avfall kontrolleras på plats. Detta sker i enlighet med Kretsloppsplanen. Under 2024 kommer fokus ligga på butiker.

Miljöenheten är med i projektgruppen till Miljösamverkan Skånes projekt om illegal avfallshantering. Projektet påbörjades i slutet av 2023 och fortsätter under 2024.

Engångsartiklar

Kravet om engångsprodukter börjar gälla från och med den 1 januari 2024 och finns i 17–23§§ i förordning (2021:996) samt gäller för verksamheter som serverar eller säljer fler än 150 engångsprodukter i form av muggar eller matlådor per dag. Miljöenhetens tillsyn av muggar och matlådor för engångsförbrukning kan ske i handeln och på livsmedelsverksamheter. Tillsyn av engångsprodukter i form av muggar och matlådor sker samtidigt som ett tillägg till den ordinarie tillsynen. Vid inspektioner kontrolleras vilka flergångsprodukter som används samt ifall engångsartiklar av tillåtna material används och hur de används.

4.3.3 Hälsoskydd

Tillsyn inom hälsoskyddsområdet handlar om att förebygga och undanröja olägenheter för människors hälsa. Tillsynen omfattar ett brett arbetsområde som inkluderar allt från problem med buller, lukt, fukt, mögel, radon och ventilation till tillsyn av hygieniska lokaler, badvattenkvalitet och hållande av vissa djur inom detaljplanelagt område. Hälsoskyddsarbetet är till stora delar händelsestyrt. En stor del av resurserna går åt till inkommande ärenden såsom anmälningar, ansökningar, remisser och klagomål. Rådgivning och information ska även ges så långt som möjligt i enlighet med gällande lagstiftning, resurser och mål inom verksamheten.

Miljöenheten hanterar årligen inkomna anmälnings- och tillståndsärenden gällande djurhållning inom planlagda områden. I Lomma kommuns lokala föreskrifter för människors hälsa och miljö, utöver bestämmelserna i miljöbalken och förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd, finns tillståndskrav för viss djurhållning inom detaljplanelagt område, exempelvis kor, hästar, höns och giftorm.

Offentliga lokaler och hygienlokaler

Miljöenheten ska i sin tillsyn ägna särskild uppmärksamhet åt vissa lokaler som till exempel skolor, förskolor, tillfälliga bostäder, badanläggningar och lokaler för hygienisk behandling. Faktorer som fukt, mögel, ventilation, temperatur, radon, ohyra, avfall, strålning och annat som kan ha en negativ inverkan på hälsan omfattas av tillsynen.

Med offentliga lokaler menas exempelvis uthyrning av tillfälliga bostäder (hotell, pensionat, vandrarhem m.m.), fritidsanläggningar (camping, idrottsanläggningar, badanläggningar, strandbad och andra liknande anläggningar som är upplåtna åt allmänheten eller annars nyttjas av många människor), lokaler för undervisning och vård och annat omhändertagande (skolor, förskolor, vårdhem, HVB-hem m.m.). De olika verksamheterna ska besökas med olika tidsintervall med hänsyn till vilka hälsorisker som finns och vilka erfarenheter nämnden har från tidigare tillsyn.

Miljöenheten har enligt miljöbalken även tillsyn över hygienlokaler. Hit räknas bland annat akupunktur, diatermi, fotvård, håltagning/piercing, hårvård, kiropraktik, manikyr, pedikyr, massage, hudvård och solarier. På samma sätt som de offentliga lokalerna ska tillsynsintervallet bestämmas med hänseende till aktuella risker med verksamheten. Ju större risk desto oftare ska verksamheten ha tillsyn. För nyetablerade verksamheter som är anmälningspliktiga hanterar miljöenheten årligen inkomna anmälningsärenden.

Miljöenheten kommer under 2024 prioritera tillsyn på bad, hygienlokaler som inte är anmälningspliktiga, fritidsverksamhet och fastighetsägare. Under 2023 påbörjades uppföljning av avvikelser på kommunens idrottshallar och uppföljningen kommer att fortsätta även under 2024. Tillsynen som utfördes på vårdboenden under 2023 kommer följas upp under 2024.

Under 2024 kommer miljöenheten att inspektera kommunens förskolor. Fokus kommer att ligga på städning, hygien och objektburen smitta samt att följa upp avvikelser från föregående inspektioner. Enligt den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken ska extra fokus läggas på just städning, hygien och objektburen smitta på förskolor och skolor under perioden, detta enligt fokusområde Hälsoskydd - Inomhusmiljö och egenkontroll i förskola och skola.

Miljöenheten kommer fortlöpande få in uträkningar från Teknik- och fastighetsavdelningen kopplade till skolornas och förskolornas ventilation och antalet personer den är dimensionerad för i respektive rum i lokalerna. Uträkningarna kommer att göras i samband med att ny OVK utförs i lokalen. Vi kommer titta på uträkningarna och jämföra med det faktiskt antalet personer som rektorerna har angett vistas i lokalerna för att kunna upptäcka eventuella större avvikelser.

Rökfria miljöer

Miljöenheten har tillsyn enligt tobakslagen och enligt lagen är det förbjudet att röka i bland annat restauranger och andra serveringsställen. Det är även förbjudet att röka på skolgårdar, utomhusområden vid förskolor och fritidshem, på utomhusområden i anslutning till kollektiva färdmedel, exempelvis perronger, busshållplatser, taxizoner, biljettområden och gångbanor i anslutning till ett spårområde, på uteserveringar utanför exempelvis restauranger och caféer, inom inhägnade platser utomhus som huvudsakligen är avsedda för idrottsutövning, på lekplatser som allmänheten har tillträde till samt vid entréer till lokaler och andra utrymmen som allmänheten har tillträde till, exempelvis entréer till statliga och kommunala myndigheter, mataffärer, restauranger, järnvägsstationer och lokaler för hälso- och sjukvård.

Den gällande tobakslagen omfattar inte bara rökning, utan även e-cigarett, rökning av örtprodukter, inhalering av tobak som till exempel förångats, samt användning av njutningsmedel som till användningssättet motsvarar rökning men som inte innehåller tobak.

Under 2021 fick medborgarna möjlighet att svara på en enkät om vilka områden som de upplever mest problematiska gällande rökning och andrahandsrök. Under 2023 fortsatte Miljöenheten lägga tillsynsfokus inom de områden som medborgarna upplever störst besvär. Flera informationsinsatser avseende rökfria miljöer och minskad nedskräpning av fimpar genomfördes i samverkan med Teknik- och fastighetsavdelningen. Under 2024 kommer informationsinsatsernas verkan följas upp och jämföras med Teknik- och fastighetsavdelningens skräpmätning.

Bostäder och fastighetsägare

I miljöbalken, tobakslagen och strålskyddslagen och dess förordningar finns regler som är upprättade för att skydda människor från olägenheter som kan påverka hälsan negativt. Miljöenheten utför tillsyn för att kontrollera att lagar och förordningar efterföljs i kommunen. Miljöenheten bedriver även tillsyn på fastighetsägare exempelvis flerfamiljshus genom att bland annat kontrollera egenkontroll och rutiner. Förutom den planerade tillsynen inkommer många samtal och ärenden rörande klagomål på inomhusmiljön i bostäder.

Miljöenheten kommer under 2024 ha uppsökande tillsyn på bostäder som hyrs ut till privatpersoner som inte är kopplade till kommunal verksamhet. Fastighetsägaren har ansvar för att fastigheten fungerar som den ska och inte medför risker för miljön eller hälsan för de boende som hyr bostaden. Syftet med tillsynen är att kontrollera att miljöbalken efterlevs och att det finns en fungerande egenkontroll. Tillsyn på inomhusmiljö i bostäder är även en del av den nationella strategin för tillsyn enligt miljöbalken, fokusområde Hälsoskydd - tillsyn på inomhusmiljö.

Strandtillsyn och badvatten

Miljöenheten utför tillsyn på kommunens badplatser varje sommar. I tillsynen kontrolleras bland annat förekomst av skräp längs med stränderna, städning av toaletterna och avfallshanteringen. Under badsäsongen utförs regelbundna provtagningar av badvattnets kvalitet i enlighet med Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter på kommunens fyra EU-badplatser. Utöver badplatserna utförs extra provtagningar i Höje å. Miljöenheten ansvarar för att upprätta kontrollplan för provtagningar, att vidta åtgärder vid otjänligt provresultat, rapportera in resultat och bistå med information till medborgarna. Under 2024 kommer miljöenheten fortsätta att utreda orsaker till sporadisk dålig badvattenkvalitet vid T-bryggan.

Klagomål

Mängden klagomål som inkommer till miljöenheten årligen varierar och kan inte förutses. Ett antal klagomål kräver dock större arbetsinsatser och många klagomålsärenden kan kräva längre utredningar vilket medför att de behöver handläggas under en längre tid. Klagomålsärenden behandlar bland annat fukt, mögel, ventilation, eldning, nedskräpning, temperatur och skadedjur. Klagomål kan även inkomma på grund av störningar från en verksamhetsutövare såsom buller, dålig lukt, störande husdjur, fåglar m.m.

Det inkommer många frågor och synpunkter från medborgare gällande buller från Lommabanan. Miljöenheten kommer under 2024 att följa upp de utredningar och inventeringar som Trafikverket gjort gällande Lommabanan. Miljöenheten har en kontinuerlig dialog med Trafikverket, följer arbetet gällande bullerskyddsåtgärder noggrant och ställer krav när det finns behov.

4.3.4 Dricksvatten och livsmedel

Dricksvatten

Miljöenheten bedriver tillsyn över det kommunala dricksvattnet. Dricksvattenkontrollen innebär bland annat granskning och fastställande av kontrollprogram, granskning av analysrapporter gällande kommunalt vatten och information till allmänheten. I Lomma finns inget vattenverk, varför ledningsnätet utgörs av ett distributionssystem och en reservoar. Miljöenheten besvarar även frågor från allmänheten gällande enskilda vattentäkter och provtagning av dessa. För hushåll med barn under ett år bekostar miljö- och byggnadsnämnden provtagning av vattnet.

Livsmedel

Bestämmelserna i livsmedelslagstiftningen syftar till att säkerställa en hög skyddsnivå för människors hälsa och för konsumenternas intressen när det gäller livsmedel. Målsättningen med tillsynsmyndighetens kontroller är säkra livsmedel och att konsumenten ska få korrekt information om livsmedlet för att kunna göra ett medvetet val och inte bli lurad, det vill säga redlighet. Myndighetens arbete ska ske riskbaserat och regelbundet och omfattar exempelvis inspektioner, revisioner, provtagningar och rådgivning.

Livsmedelsverket riskklassmodell

Livsmedelsverket har sedan 2024 en ny modell för fastställande av kontrollfrekvens för regelbunden riskbaserad offentlig kontroll. Modellen användas för att bedöma kontrollbehovet hos de livsmedelsverksamheter som omfattas av denna. Riskklassningen fastställer den kontrollfrekvens som livsmedelsverksamheterna omfattas av. Det vill säga det antal kontroller per fem år som kontrollmyndigheten ska utföra.

Syftet med den nya modellen för fastställande av kontrollfrekvenser är att skapa en mer enhetlig riskklassning av livsmedelsföretag. Modellen är anpassad efter EU krav på rapportering. Det innebär att riskklass och kontrollfrekvens fastställs utifrån:

- Verksamhetens *huvudsakliga inriktning*
- Verksamhetens *omfattning*
- *Aktiviteter* som bedrivs i verksamheten och
- *Produktgrupper* som hanteras i verksamheten

För närvarande finns 153 livsmedelsverksamheter registrerade hos miljöenheten. Miljöenheten kommer att planera in livsmedelskontrollen så att antalet kontroller blir jämnt fördelade över kommande verksamhetsår.

Utöver den planerade tillsynen tar miljöenheten årligen emot ett antal anmälningar om misstänkt matförgiftning. Miljöenheten genomför då oanmälda kontroller för att utreda om livsmedelsverksamheten kan ha orsakat matförgiftning hos den klagande.

Effektmål för att visa att livsmedelskontrollen har avsedd verkan

För att mäta kontrollens effekt har avdelningen fastställt ett antal effektindikatorer, där syftet är att säkerställa att krav som är särskilt viktiga för livsmedelssäkerhet och livsmedelsinformation kontrolleras och att avvikelser följs upp. Nedan är en sammanställning av effektindikatorerna i tabellform. Effektmålen följs upp i samband med uppföljning av kontroll- och tillsynsplanen.

Indikator	Förväntad andel avvikelse	Förväntad andel åtgärdade under året
Säker nedkylning	10 %	100 %
Korrekt allergiinformation	20 %	100 %

Operativa mål för livsmedelskontrollen

De operativa målen är ett samlat grepp mot särskilda risker i mat och dricksvatten. De 17 operativa mål som finns i den nationella kontrollplanen (NKP) utgår från effektmål inom fyra fokusområden - säkert dricksvatten, mikrobiologiska risker, kemiska risker och säkerställa information i livsmedelskedjan. Målen gäller för livsmedelskontrollen 2023–2025. Miljöenheten har kartlagt vilka mål som är aktuella och berör livsmedelsverksamheterna i Lomma kommun och kommit fram till att det är 8 av målen som ska kontrolleras. En förteckning har upprättats över respektive mål och berörda verksamheter. I nedan stående tabell redovisas en sammanställning av målen.

Operativt mål	Uppskattat antal objekt i Lomma	Genomförs år
Säkerhet vid vattenverk och reservoarer (operativt mål 2)	1	2024
Ekologiska livsmedel (operativt mål 5)	8	2024
Livsmedelsinformation vid e-handel (operativt mål 6)	5	2023
Spårbarhet kött (operativt mål 8)	8	2023
Allergena ingredienser i färdigförpackade livsmedel (operativt mål 10)	3	2023
Spårbarhet ägg (operativt mål 11)	8	2025
Otillåtna växter och främmande ämnen i växtbaserade kosttillskott (operativt mål 13)	3	2025
Glykoalkaloider i potatis (operativt mål 16)	7	2024

Under 2024 kommer miljöenheten att kontrollera målen enligt nedan:

Operativt mål 2 – Säkerhet vid vattenverk och reservoarer

För att säkerställa leveransen av dricksvatten vad gäller såväl kvalitet som kvantitet behöver den som producerar dricksvatten, eller tillhandahåller dricksvatten genom en distributionsanläggning, ha rutiner och förfaranden för att skydda anläggningen mot sabotage och skadegörelse. Det handlar om att förebygga, upptäcka och avhjälpa sabotage och skadegörelse. Civilt försvar blir allt viktigare och detta område har inte prioriterats vid tidigare perioder med operativa mål. Det är därför angeläget att kontroll av reglerna i de så kallade lås- och bomföreskrifterna genomförs.

Målet gäller alla myndigheter som utifrån 25 § livsmedelsförordningen (2006:813) har kontrollansvar för den typ av anläggningar som anges i målet, vilket innebär de kommunala kontrollmyndigheterna.

Samtliga allmänna vattenverk och distributionsanläggningar som producerar respektive tillhandahåller dricksvatten till mer än 2 000 personer omfattas av målet. I Lomma kommun omfattas endast VA Syd av detta operativa mål vilket innebär kontroll av säkerhet kring reservoarerna.

Operativt mål 5 – Ekologiska livsmedel

Ekologiska produkter har ett mervärde för konsumenter, vilket kan öka risken för vilseledande och bedrägliga förfaranden. Det är viktigt att den ekologiska livsmedelsinformationen/märkningen är korrekt och inte vilseleder, eftersom det är en förutsättning för att konsumenter ska få det som de betalar för. Om ekologiska livsmedel inte motsvarar den information som ges finns risk för att förtroendet hos konsumenterna minskar för dessa produkter. Att motverka vilseledande och bedrägliga förfaranden är också en fråga om lika konkurrensförhållanden på marknaden.

Miljöenheten kommer under 2024 att genomföra kontroller på verksamheter som har ekologiska livsmedel i sin verksamhet för att kontrollera om de har anmält sig till Livsmedelsverket och har ett certifikat när det krävs.

Operativt mål 16 – glykoalkaloider i potatis

Potatis är ett av våra viktigaste baslivsmedel. Tidigare kontrollprojekt under 2015–2017 har visat att branschens åtgärder har varit otillräcklig för att förebygga att höga halter glykoalkaloider bildas och förhindra att giftiga partier sätts på marknaden. Branschen och detaljhandeln har sedan dess angett att de vidtagit olika förbättringsåtgärder för att styra upp situationen och det finns därför skäl att nu granska effekten av dessa åtgärder. För att effektivt planera och utforma framtida kontroller finns det också ett behov av mer kunskap om potatissorter.

Miljöenheten kommer under 2024 göras av att företagen har identifierat glykoalkaloider i potatis som en fara i sin faroanalys och har förfaranden som hanterar faran glykoalkaloider i potatis.

Livsmedelsinspektioner på Borgeby fältdagar och Lommafesten

Borgeby fältdagar besöks av omkring 20 100 personer varje år och serverar livsmedel från såväl en större verksamhet som mindre livsmedelsvagnar och tält. Då det serveras ett stort antal portioner från många olika mobila verksamheter som är registrerade i andra kommuner att det är viktigt att kontrollera att dessa uppfyller kraven i livsmedelslagstiftningen.

Både Borgeby fältdagar och Lommafesten infaller under sommarmånaderna då temperaturförhållandena är en kritisk faktor. Miljöenheten kommer därför likt tidigare år genomföra oanmälda kontroller av de omkring 20 livsmedelsverksamheterna.

4.3.5 Alkohol, tobak, tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel

Miljöenheten har ansvar för tillsyn och handläggning av serveringstillstånd, försäljningstillstånd för tobak, försäljning och servering av folköl, e-cigarettor och påfyllningsbehållare samt vissa receptfria läkemedel. Den 1 augusti 2022 trädde en ny lag i kraft som reglerar tobaksfria nikotinprodukter (2022:1257), som till exempel vitt snus eller nikotinpåsar. Verksamheter behöver därmed anmäla sin försäljning av tobaksfria nikotinprodukter till kommunen, som har tillsynsansvar över försäljningen. I oktober nämnden 2022 fastställdes att miljöenheten har delegation även på tillsyn av tobaksfria nikotinprodukter och denna tillsyn påbörjades under 2023.

Målsättningen för tillsynsarbetet är att etablera ett gott samarbete mellan tillståndshavare/försäljare och kommunen. Kommunen ska ge tillståndshavare vägledning för att följa lagens bestämmelser om servering och försäljning av alkohol, tobak och liknande produkter, tobaksfria nikotinprodukter samt receptfria läkemedel. Tillståndshavare och försäljare ska med förtroende kunna vända sig till kommunens tillståndshandläggare för frågor och information om servering eller försäljning.

I området för alkohol, tobak, tobaksfria nikotinprodukter och receptfria läkemedel ingår handläggning och utredning av ansöknings- och anmälningsärenden. Den nya lagen om tobaksfria nikotinprodukter är numera reglerad likt försäljning av e-cigarettor och folköl, vilket innebär att försäljning ska anmälas till kommunen och följa krav på ålderskontroll, märkning och ha verksamhetens rutiner dokumenterat i en egenkontroll. Kontroll sker genom oanmälda tillsynsbesök.

Miljöenheten är med i två nätverksgrupper, en för alkoholhandläggare och en för tobakshandläggare i andra närliggande kommuner. Inom respektive område träffas nätverken två gånger årligen för diskussioner, råd och vägledning. Länsstyrelsen bjuds in vid varje tillfälle för att informera om nyheter och svara på frågor och ge vägledning.

Alkohol

Alkoholpolitikens övergripande mål är att främja folkhälsan och begränsa alkoholens medicinska och sociala skadeverkningar. Alkohollagen (2010: 1622) är en skyddslagstiftning vilket innebär att sociala hänsyn ska prioriteras före näringspolitiska eller företagsekonomiska. Enligt 9 kap. 2 § alkohollagen ska kommunen årligen ta fram en tillsynsplan som ska lämnas till Länsstyrelsen. Syftet med tillsynsplanen är att planera och strukturera tillsynsarbetet för att skapa en bra förutsättning för effektiv och samordnad tillsyn. Länsstyrelsen har tillsynsansvar över kommunerna, och Folkhälsomyndigheten är en vägledande och rådgivande myndighet i arbetet.

Kommunen ska enligt alkohollagen bedriva tillsyn över att alkohollagens bestämmelser följs. Om missförhållanden upptäcks kan kommunen meddela en innehavare av serveringstillstånd en erinran, eller i allvarigare fall eller vid upprepade överträdelser, en varning. Kommunen kan även under vissa förutsättningar återkalla ett serveringstillstånd. Tillsynen är viktig för att skydda folkhälsan och för att säkerställa att ingen brottslig verksamhet förekommer på försäljnings- eller serveringsställen. I Lomma kommun finns idag 25 stadigvarande serveringstillstånd till allmänheten. Årligen inkommer även ansökningar om tillfälligt tillstånd till allmänheten eller slutet sällskap. I handläggningen ingår även utredning av ändringar i tillstånd.

Ett av de årliga målen är att uppfylla Länsstyrelsens krav om minst lika många tillsynsbesök som det finns stadigvarande tillstånd i kommunen. I Lomma Kommun finns även fyra restauranger/caféer som har anmält servering av folköl. Tillsyn över servering av folköl görs för att säkerställa att Alkohollagens regler om åldersgräns, matutbud, avgränsning och överblick är uppfyllda. I Lomma kommun finns även nio försäljningsställen som anmält försäljning av folköl. Även här gäller Alkohollagens regler om åldersgräns, skyltning och krav på egenkontroll. Denna tillsyn brukar kombineras med den yttre tobakstillsynen. Målsättningen är att samtliga serveringsställen eller försäljningsställen som erbjuder folköl ska få ett tillsynsbesök under året.

Förebyggande, inre och yttre tillsyn

Den tillsyn kommunen bedriver består av förebyggande, inre samt yttre tillsyn. Arbetet med förebyggande tillsyn sker genom utbildning, informationsutskick, nätverksträffar, samordning med myndigheter och rådgivning. Inre tillsyn avser en administrativ kontroll av att förutsättningarna för tillståndet fortfarande föreligger. Det sker genom kontroll av uppgifter från olika myndigheter, främst i frågor av ekonomisk art men även rapporter angående tillståndshavarens vandel och utförda restauranginspektioner från andra myndigheter. Det kan också innebära kontroll för att se att eventuella ändringar är anmälda till kommunen. Yttre tillsyn sker för att kontrollera hur Alkohollagen efterlevs på serveringsställen. Vid yttre tillsyn kontrolleras exempelvis ordning och nykterhet, serveringsansvarig, nödutgångar, matutbud, avgränsning och överblick. Kommun och Polismyndigheten har enligt alkohollagen tillsammans ansvar för att utöva yttre tillsyn av serveringstillstånd. Om möjligt samordnas även tillsynen med Skatteverket. Antalet besök på en verksamhet är styrt av tillsynsbehovet och kan exempelvis bero på typ av verksamhet, öppettider, antal gäster eller tidigare eventuella anmärkningar.

Tobak och liknande produkter

I Lomma kommun finns 11 tillståndshavare för tobaksförsäljning. Tillsyn av tobaksförsäljning sker enligt Lag om tobak och liknande produkter (2018:2088). I handläggningen ingår utredning av nyansökan för tobaksförsäljning och utredning av ändring i bolag eller verksamhet. Tillsyn av tobaksförsäljning sker i likhet med alkoholtillsynen genom förebyggande, inre och yttre tillsyn. Tillståndshavare samt personer med betydande inflytande ska vara personligt och ekonomiskt lämpliga vilket kontrolleras vid tillståndsgivning och vid inre tillsyn. Vid yttre tillsyn kontrolleras förvaring och märkning av produkter, skyltning om åldersgräns och personalens kunskap om verksamhetens rutiner. Även marknadsföring och leveranskvitton kan kontrolleras.

För de verksamheter som vill sälja e-cigarett och påfyllningsbehållare ska en anmälan lämnas till kommunen tillsammans med ett egenkontrollprogram som tydliggör verksamhetens rutiner för försäljning. I Lomma Kommun finns fyra försäljningsställen som anmält försäljning av e-cigarett och påfyllningsbehållare.

Ett mål för tobakstillsynen är att uppfylla Länsstyrelsens krav om att samtliga försäljningsställen med tobakstillstånd ska få minst ett tillsynsbesök under året. I de fall där verksamheten säljer produkter av flera kategorier som tobak, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigarett, läkemedel och folköl samordnas tillsynen i den mån det går för att kontrollera samtliga produkter vid samma tillsynsbesök.

Tobaksfria nikotinprodukter

Information om den nya lagen om tobaksfria nikotinprodukter skickades ut till samtliga försäljningsställen (som säljer tobak, folköl, e-cigarett) i Lomma Kommun innan lagen trädde i kraft 1 augusti 2022. Med informationen fick verksamheterna även åldersdekaler att sätta upp väl synligt på försäljningsstället. I kommunen finns det 13 försäljningsställen som har skickat in anmälan om tobaksfria nikotinprodukter och lämnat in egenkontrollprogram med rutiner.

Under 2024 planeras precis som 2023 tillsyn av samtliga försäljningsställen. Vid tillsyn läggs extra vikt på marknadsföring, då det tidigare inte varit reglerat för dessa produkter. Även kontroll av åldersgräns är viktig, då denna typ av varor ofta riktar sig till en yngre målgrupp.

Receptfria läkemedel

För att få sälja receptfria läkemedel måste en anmälan skickas till Läkemedelsverket. Läkemedelsverket är den övergripande tillsynsmyndigheten för försäljning av läkemedel. Enligt lag har kommunerna fått ansvar för att kontrollera försäljning av vissa receptfria läkemedel enligt Lag om handel med vissa receptfria läkemedel (2009: 730). För försäljning av receptfria läkemedel ska egenkontrollprogram tas fram och följas. Näringsidkaren ska själv bedriva egentillsyn och se till att försäljning och hantering sker i enlighet med lagstiftningen. Tillsynsbesöken samordnas och görs i samband med tobakstillsyn. Märkning av åldersgräns, genomgång av egenkontrollprogram och hantering av läkemedel är några av punkterna som kontrolleras. Eventuella brister rapporteras till Läkemedelsverket. Alla försäljningsställen av receptfria läkemedel bör ha minst ett besök årligen av miljöenheten. I Lomma finns 9 butiker som bedriver anmäld försäljning av receptfria läkemedel.

Kontrollköp för åldersbegränsade varor

Syfte med alkohollagen samt med lagen om tobak och liknande produkter, är att minska hälsoriskerna och skadeverkningar som finns vid användandet av folköl, tobak och liknande produkter. Till följd av det kan kommunen i sin tillsynsplan planera kontrollköp för verksamheter som bedriver försäljning av åldersbegränsade varor (folköl, tobak, tobaksfria nikotinprodukter, e-cigarettor och receptfria läkemedel). Kontrollköp som metod för tillsyn används för att säkerställa att ålderskontroll sker i samband med köp av åldersbegränsade varor. Vid kontrollköpet anlitar kommunen en person som är myndig som utför köpet. Personen ska inte uppvisa legitimation vid köp av de åldersbegränsade produkterna. Kontrollköp får utföras utan att verksamheten informerats i förhand. Resultatet från kontrollköpet ska användas för dialog mellan kommunen och verksamheten, däremot får resultatet från kontrollköpet inte användas som grund för administrativa sanktioner.

Ett projekt med kontrollköp är planerat för 2024 för att få en överblick över verksamheternas rutiner för ålderskontroll. Om verksamheterna missköter denna kontroll kan det leda till att underåriga får tillgång till åldersbegränsade varor.

5 Uppföljning av tillsynsplanen

Aktiviteterna som genomförs under året i avdelningsplanen kopplat till nämndmål följs upp i samband med delår- och årsbokslut.

Uppföljning av miljöenhetens tillsynsplan sker löpande under verksamhetsåret. En fullständig uppföljning av samtliga av nämnden beslutade aktiviteter i miljöenhetens tillsynsplan sker i början av nästkommande verksamhetsår.

au § 112

Dnr MB23-1220

LOMMA 25:82, Solskensgränd 12
Ansökan om bygglov för utvändigt ändring av enbostadshus**Ärendebeskrivning**

Ansökan avser uppförande av pergola med måtten 4,0 m x 3,5 m till en höjd om 2,62 m på takterrass på tredje plan tillhörande enbostadshus på rubricerad fastighet. Konstruktion är enligt beskrivning en öppen konstruktion av aluminium med tak av markisväv.

Förutsättningar

Lomma 25:82 är belägen inom detaljplanelagt område.

Bygglov krävs för annan ändring av en byggnad än tillbyggnad, om ändringen innebär att byggnaden byter färg, fasadbeklädnad eller taktäckningsmaterial eller byggnadens yttre utseende avsevärt påverkas på annat sätt. Detta enligt 9 kap. 2 § PBL.

En ansökan om bygglov för åtgärd inom område med detaljplan ska medges enligt 9 kap. 30 § PBL första stycket under förutsättning; 1. att den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser antingen, a) överensstämmer med detaljplanen eller b) avviker från detaljplanen men avvikelserna har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen, 2. att åtgärden inte strider mot detaljplanen, 3. att åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa och 4. att åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ och 8 kap. 1–3, 6, 7, 9–13, 17 och 18 §§ PBL.

Bebyggelse och byggnadsverk ska utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till bl. a. stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan samt till möjligheterna att hantera avfall. Enligt samma lagrum tredje stycket ska bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden skyddas. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas. Detta enligt 2 kap. 6 § första stycket PBL.

En byggnad ska ha en god form-, färg- och materialverkan. Detta enligt 8 kap. 1 § PBL.

Trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelserna är förenliga med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och

1. avvikelserna är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt.

Detta enligt 9 kap. 31 b § PBL.

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDENS ARBETSUTSKOTT

2023-11-28

Efter det att genomförandetiden för en detaljplan har gått ut får bygglov utöver vad som följer av 31 b § ges för en åtgärd som avviker från detaljplanen, om åtgärden

1. är förenlig med detaljplanens syfte och tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse, eller
2. innebär en sådan annan användning av mark eller vatten som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen.

Detta enligt 9 kap. 31 c § PBL.

Kommunicering

Sökande har i skrivelse daterad 2023-10-24 blivit informerad om byggenhetens inställning till aktuella åtgärden. Skriftligt yttrande har inkommit 2023-11-13. I yttrandet anförts i huvudsak att aktuell pergola ska möjliggöra vindskydd då det blåser mycket särskilt på takterrassen. Vidare anges att pergolan inte bryter bebyggelsemönstret då Å-villorna inte är identiska.

Bedömning

Den föreslagna åtgärden bedöms som en utvändig ändring som kräver bygglov enligt 9 kap 2 § PBL.

När vi har granskat ärendet har vi konstaterat att åtgärden inte överensstämmer med kraven i de rättsregler som nämnts ovan.

Aktuellt bostadshus har uppförts tillsammans med ytterligare sex bostadshus längsmed Höje å. De så kalla Å-villorna. Identitetsskapande för dessa hus är deras gemensamma och sammanhållna uttryck vad avser bland annat byggnadshöjd och takutformning samt deras karakteristiska indragna penthusvåningar. Utformningen regleras genom så väl detaljplanebestämmelse som tillhörande illustrationsplan och kvalitetsprogram.

”Taken kan bestå av olika material och utföranden men kan ändå skapa ett gemensamt taklandskap. Avgörande är att takens tillbehör får en medveten gestaltning och inte formas till ett tillfälligheternas spel av ventilationshuvar och andra apparater.”

”Mot ån förutsätts den speciella miljön få prägel av glest liggande tvåvåningshus med paviljongkaraktär – fyra fria sidor - med ett formspråk som anknyter till det gamla Brohus.”

”Vid ån har markbostäderna formen av fritt liggande paviljongliknande hus i två våningar, både för att framhäva lummigheten i åmiljön och för att medge kontakt mellan områdets inre och vattenrummet och grönskan vid ån. Dessa hus ges en utformning som möjligen varierar i det lilla men är enhetlig i större skala så att de tillsammans bildar en helhet.

Aktuell byggnad är en av sammantaget sju hus uppförda i linje längs med Höje å. Villorna är uppförda enhetligt under samma tidsperiod. Enhetligheten i villorna är väl genomarbetad och utformningen skiljer dem emellan endast marginellt. Där de villorna är lokaliserade i linje längs ån är de väl exponerade från så väl dess direkta närhet och den intilliggande å-promenaden som från längre avstånd. Några ändringar likt den som

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

ansökan avser har inte godkänts tidigare och skulle enligt byggenhetens uppfattning, påtagligt avvika från enhetligheten samt strida mot den medvetna gestaltningen som kommer till uttryck i detaljplanen och tillhörande kvalitetsprogram. Föreslagen utvändiga ändring skulle därmed utgöra ett främmande inslag i hamnen. Den i ansökan aktuella ändring bedöms inte lämplig med hänsyn till intresset av en god helhetsverkan och uppfyller inte anpassningskravet i kap 2 och 8 PBL.

Med hänsyn till ovan anser byggenheten att den föreslagna takterrassen inte följer de intentioner som kommer till uttryck i detaljplanen och tillhörande kvalitetsprogram. Föreslagen takterrass avviker från detaljplanens syfte. Kraven för när bygglovs ska beviljas enligt 9 kap. 30 § PBL är inte uppfyllda.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadsförvaltningen/byggenheten 2023-11-15

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott föreslår miljö- och byggnadsnämnden besluta följande:

- Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att avslå ansökan om bygglov utvändig ändring av enbostadshus i enlighet med ansökan och med utförande som framgår av ritningar som tillhör detta beslut. Beslutet fattas med stöd av 9 kap. 20, 30, 31 b och c §§ plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

En avgift tas ut enligt beräkning utifrån Lomma kommuns taxa. Avgiften är 5616 kronor. Faktura skickas separat. Hur beräkningen är gjord framgår under rubriken "information".

Information**Beräkning av avgift**

Avgiften tas ut enligt Lomma kommuns plan- och bygglovstaxa enligt tabell A 17.1. Avgiften för den påbörjade granskningen är **5616 kronor**.

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

au § 113

Dnr MB23-1227

VINSTORP 36:25, Ekgatan 3**Ansökan om tillbyggnad av enbostadshus samt rivningslov för del av huvudbyggnad****Ärendebeskrivning**

Ansökan avser tillbyggnad av enbostadshus i form av ytterligare boarea. Tillbyggnaden kommer enligt ansökan ersätta befintligt garage som avser rivas i samband med aktuell tillbyggnad. Tillbyggnaden utgår från huvudbyggnadens västra kortsida och upptar enligt ansökan en byggnadsarea om 28 kvm. Tillbyggnaden placeras indragen 0,82 m från gränsen i väst och 0,81 m från gränsen i norr.

Förutsättningar

Vinstorp 36:25 är belägen inom detaljplanelagt område.

Gällande detaljplanen innehåller inga särskilda bestämmelser om byggnads avstånd till tomtgräns på den aktuella tomten. I sådant fall ska, enligt övergångsbestämmelserna till PBL, 39 § byggnadsstadgan, BS, tillämpas.

Bygglov krävs för tillbyggnad. Detta enligt 9 kap. 2 § PBL.

Det krävs rivningslov för att riva en byggnad eller del av byggnad

1. inom ett område med detaljplan, om kommunen inte har bestämt något annat i planen, och
2. utanför ett område med detaljplan, om kommunen i områdesbestämmelser har bestämt att ett rivningslov krävs.

Detta enligt 9 kap. 10 § PBL.

En ansökan om bygglov för åtgärd inom område med detaljplan ska medges enligt 9 kap. 30 § PBL första stycket under förutsättning;

1. att den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser antingen,
 - a) överensstämmer med detaljplanen eller
 - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen,
2. att åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. att åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa och
4. att åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ och 8 kap. 1–3, 6, 7, 9–13, 17 och 18 §§ PBL.

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDENS ARBETSUTSKOTT

2023-11-28

Trots 30 § första stycket 2, 31 § 1 och 31 a § 2 får bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan eller områdesbestämmelser, om avvikelsen är förenlig med detaljplanens eller områdesbestämmelsernas syfte och

1. avvikelsen är liten, eller
2. åtgärden är av begränsad omfattning och nödvändig för att området ska kunna användas eller bebyggas på ett ändamålsenligt sätt.

Detta enligt 9 kap. 31 b § PBL.

Efter det att genomförandetiden för en detaljplan har gått ut får bygglov utöver vad som följer av 31 b § ges för en åtgärd som avviker från detaljplanen, om åtgärden

1. är förenlig med detaljplanens syfte och tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse, eller
2. innebär en sådan annan användning av mark eller vatten som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen.

Detta enligt 9 kap. 31 c § PBL.

Rivningslov ska ges för en åtgärd som avser en byggnad eller byggnadsdel som inte

1. omfattas av rivningsförbud i detaljplanen eller områdesbestämmelser, eller
2. bör bevaras på grund av byggnadens eller bebyggelsens historiska, kulturhistoriska, miljömässiga eller konstnärliga värde. Detta enligt 9 kap. 34 § PBL.

Kommunicering

Sökande har i skrivelse daterad 2023-10-31 blivit informerad om byggenhetens inställning till aktuella åtgärden. Skriftligt yttrande har inkommit 2023-11-05. I yttrandet anförts i huvudsak att det finns särskilda skäl att acceptera föreslagen placering på platsen idag ianspråkats av garage. Vidare anför sökande att de är vanligt förekommande med byggnation nära gränsen i området.

Bedömning

Sökta åtgärder kräver bygglov och rivningslov enligt 9 kap. 2 § PBL och 9 kap. 10 § PBL.

Föreslagen tillbyggnad kommer enligt ansökan placeras 0,82 meter från gränsen mot väst och 0,81 meter från gränsen mot norr.

Eftersom planen saknar egna bestämmelser om minsta avstånd till tomtgräns blir 39 § BS tillämplig. Detta innebär att minsta avstånd till tomtgräns ska vara 4,5 meter och att den tänkta placeringen är planstridig om det inte finns förutsättningar för ett undantag från avståndsregeln. Detta kan ske om det är påkallat av särskilda skäl och inte medför men för granne eller fara för sundhet, brandsäkerhet eller trafiksäkerhet och inte försvårar ett lämpligt bebyggande av området enligt 39 § tredje stycket BS. Bedömning av om det finns särskilda skäl enligt ovan ska göras utifrån omständigheterna i det enskilda fallet. Särskilda skäl kan föreligga om det inte är möjligt att uppföra byggnaden på en annan, ändamålsenlig plats på fastigheten. Eftersom 39 § tredje stycket BS är en undantagsbestämmelse bör den tillämpas restriktivt. Detta framgår av den praxis som framvuxit avseende tillämpningen av 39 § BS.

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

Av inkomna handlingar och tillgängliga kartor framgår att det finns möjlighet att göra en tillbyggnad på fastighetens som inte överträder avståndsbestämmelserna i den mån som är aktuell i ansökan. Den aktuella fastigheten har ingen särskild egenskap eller annan kännetecknen som gör att den skiljer sig från övriga fastigheter som omfattas av planen när det gäller möjligheter att efterleva planens bestämmelser angående tillåten placering av byggnad. Därav anser byggenheten att det inte finns några särskilda skäl att medge undantag från bestämmelsen om minsta avstånd till grannens tomtgräns i 39 § tredje stycket BS.

Trots att den sökta åtgärden strider mot detaljplanen, kan bygglov enligt i 9 kap. 31 b § PBL ändå ges om åtgärden innebär en liten avvikelse från planen och om avvikelsen är förenlig med planens syfte. Eftersom tillbyggnaden till största del placeras inom ett avstånd av 4,5 meter från gränsen mot norr och väst anser byggenheten inte att avvikelserna är att ses som en sådan liten avvikelse, förenlig med detaljplanens syfte, som avses i 9 kap. 31 b § PBL.

Byggenheten bedömer vidare att avvikelserna inte är att ses som en sådan avvikelse som är förenlig med detaljplanens syfte och tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse eller en sådan avvikelse som innebär en sådan annan användning av mark eller vatten som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen och därmed inte förenlig med 9 kap. 31 c § PBL.

Med hänsyn till det ovan anförda är byggenhetens bedömning att bygglov inte ska beviljas för tillbyggnaden. Vad sökanden anför föranleder ingen annan bedömning från byggenheten. Frågan om rivningslov bedöms vara beroende av om bygglov för aktuell tillbyggnad beviljas eller ej och därmed ska ansökan avslås i sin helhet.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadsförvaltningen/byggenheten 2023-11-10

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott föreslår miljö- och byggnadsnämnden besluta följande:

- Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att avslå ansökan om bygglov för tillbyggnad i enlighet med ansökan och med utförande som framgår av ritningar som tillhör detta beslut. Beslutet fattas med stöd av 9 kap. 20, 30. 31 b och c §§ plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

En avgift tas ut enligt beräkning utifrån Lomma kommuns taxa. Avgiften är **7488 kronor**. Faktura skickas separat. Hur beräkningen är gjord framgår under rubriken "information".

Information**Beräkning av avgift**

Avgiften tas ut enligt Lomma kommuns plan- och bygglovstaxa enligt tabell A 17.1. Avgiften för den påbörjade granskningen är **7488 kronor**.

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

au § 114

Dnr MB23-1166

LÖDDESNÄS 9:15, Domarevägen 3**Ansökan om bygglov för tillbyggnad, utvändig ändring samt uppförande av plank****Ärendebeskrivning**

Bygglovsansökan avser tillbyggnad, utvändig ändring samt uppförande av plank på rubricerad fastighet.

Tillbyggnaden om 34m² planeras att användas som badrum, sovrum och utökat allrum enligt inkomna handlingar. Tillbyggnaden planeras att sammanbyggas med huvudbyggnaden och garaget i sydväst.

De föreslagna utvändiga ändringarna utgörs av att träpanelen på fasaden mot sydost, nordost och sydväst byts ut mot horisontell respektive vertikal cedral klick panel som enligt produktspecifikation består av mikrofibercement. Panelen är tänkt att uppföras i en svart (antarzit) respektive grå (granit) kulör. På den nordostliga fasaden kommer även en ny yttervägg uppföras i anslutning till garaget. Garageporten sätts därmed igen och två nya dörrar i svart kulör med plåtdetaljer sätts in. Även ytterdörren till tvättstugan byts ut mot ny dörr i svart kulör med plåtdetaljer.

Ansökan omfattar även uppförande av ett plank. Planket är enligt inkomna handlingar 1,8m högt x 6,3m långt och placeras cirka 6,3m in från tomtgräns mot Domarevägen i nordost. På fastigheten finns idag ett befintligt plank som är placerat närmare vägen. Syftet med att byta ut det gamla planket mot det nya och dra in det längre på tomten är för att skapa möjlighet för parkering framför planket. Planket är tänkt att uppföras i plåt med motiv och belysning enligt inkomna handlingar.

Förutsättningar

Löddesnäs 9:15 är belägen inom detaljplanelagt område. För fastigheten gäller stadsplan nr 94 som vann laga kraft 1967-09-22.

Kulturmiljöprogrammet för Lomma kommun, antaget av Kommunfullmäktige 2005- 11-24.

Lomma kommuns riktlinjer för murar och plank antagna av Miljö- och byggnadsnämnden 2021-04-27.

Det krävs bygglov för att uppföra plank. Detta enligt 6 kap. 1 § plan- och byggförordningen, PBF

Det krävs bygglov för tillbyggnader och för att byta fasadmaterial. Detta enligt 9 kap. 2 §, plan- och bygglagen, PBL.

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDENS ARBETSUTSKOTT

2023-11-28

Plank och byggnader ska utformas och placeras på den avsedda marken på ett sätt som är lämpligt med hänsyn till bland annat stads- och landskapsbilden, natur- och kulturvärdena på platsen och intresset av en god helhetsverkan samt till möjligheterna att hantera avfall. Enligt samma lagrum tredje stycket ska bebyggelseområdets särskilda historiska, kulturhistoriska, miljömässiga och konstnärliga värden skyddas. Ändringar och tillägg i bebyggelsen ska göras varsamt så att befintliga karaktärsdrag respekteras och tillvaratas. Detta enligt 2 kap. 6 § första stycket. PBL.

Lokalisering, placering och utformning av byggnadsverk enligt denna lag får inte ske så att den avsedda användningen eller byggnadsverket kan medföra en sådan påverkan på grundvattnet eller omgivningen i övrigt som innebär fara för människors hälsa och säkerhet eller betydande olägenhet på annat sätt. Enligt 2 kap. 9 § PBL.

Ett plank ska bland annat vara lämpligt för sitt ändamål samt ha en god form-, färg- och materialverkan. Detta enligt 8 kap. 1 och 3 § PBL.

Enligt 9 kap 30 § PBL ska bygglov ges för en åtgärd inom ett område med detaljplan, om

1. den fastighet och det byggnadsverk som åtgärden avser
 - a) överensstämmer med detaljplanen, eller
 - b) avviker från detaljplanen men avvikelsen har godtagits vid en tidigare bygglovsprövning enligt denna lag eller äldre bestämmelser eller vid en fastighetsbildning enligt 3 kap. 2 § första stycket andra meningen fastighetsbildningslagen (1970:988),
2. åtgärden inte strider mot detaljplanen,
3. åtgärden inte måste avvakta att genomförandetiden för detaljplanen börjar löpa, och
4. åtgärden uppfyller de krav som följer av 2 kap. 6 § första stycket 1 och 5, 6 § tredje stycket, 8 och 9 §§ samt 8 kap. 1 §, 2 § första stycket 3, 6, 7, 9-11 §§, 12 § första stycket, 13, 17 och 18 §§.

Trots kraven på planenlighet i 9 kap. 30 § första stycket 2 får, enligt 9 kap. 31 b § PBL, bygglov ges för en åtgärd som avviker från en detaljplan om avvikelsen är liten och förenlig med detaljplanens syfte.

Trots kraven på planenlighet i 9 kap. 30 § första stycket 2 får, efter det att genomförandetiden för en detaljplan har gått ut, bygglov, utöver vad som följer av 31 b § ovan, ges för en åtgärd som avviker från detaljplanen, om åtgärden är förenlig med detaljplanens syfte och tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse, eller innebär en sådan annan användning av mark eller vatten som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen. Detta i enlighet med 9 kap. 31 c § PBL.

Enligt 10 kap 3 § punkt 1 PBL får en åtgärd inte påbörjas innan byggnadsnämnden har gett ett starbesked, om åtgärden kräver bygglov.

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDENS ARBETSUTSKOTT

2023-11-28

Det ska finnas en kontrollplan som visar i vilken omfattning erforderliga kontroller skall utföras. Det ankommer på byggherren att se till så att det finns en kontrollplan. Detta enligt 10 kap. 6 § PBL.

Den kontroll som avses i föregående stycke ska, enligt 10 kap. 9 § PBL, utföras av en kontrollansvarig. Det krävs dock inte någon kontrollansvarig för plank och murar. Detta enligt 7 kap. 5 § plan- och byggförordningen, PBF.

Ett beslut om bygglov ska normalt följas av ett tekniskt samråd. Sådant samråd är dock inte nödvändigt om detta anses uppenbart obehövt. Detta enligt 10 kap. 14 § PBL.

Kommunicering, remisser och hörande av berörda

Sökande har i skrivelse daterad 2023-10-18, 2023-11-09 och via samtal 2023-10-25 blivit informerad om byggenhetens inställning till de aktuella åtgärderna. De har i skrivelse daterad 2023-11-08 och 2023-11-21 inkommit med yttranden. I yttrandet avseende tillbyggnaden anförs i huvudsak att det har gjorts tillbyggnader på andra fastigheter i området som avviker från detaljplan då det överstiger byggrätten. I yttrandet som gäller de utvändiga ändringarna anförs i huvudsak att det nya materialet inte påverkar kulturmiljövärdena i området då det efterliknar det ursprungliga materialet.

Bedömning

För åtgärderna krävs bygglov enligt 9 kap 2 § Plan- och bygglagen (PBL) samt 6 kap. 1§ Plan- och byggförordningen, PBF.

Plank

När vi har granskat ärendet har vi konstaterat att planket överensstämmer med kraven i de rättsregler som nämnts ovan. Åtgärden bedöms inte innebära något men eller betydande olägenhet. Planket är i sig ingen del av den ursprungliga byggnaden, utan utgör en egen konstruktion. Området som fastigheten är lokaliserad inom är omnämnd i kommunens kulturmiljöprogram som ett område med kulturmiljövärden att värna om. Planket anses dock, trots sitt moderna utseende avseende både materialet och belysningen, inte påverka de kulturvärden som anses vara värda att värna om i sådan utsträckning att det inte skulle kunna tillåtas. Planket är inte heller motstridig med intentionerna i kommunens riktlinjer för murar och plank. Åtgärden är planenlig och samtliga tillämpliga krav i 9 kap. 30 § PBL anses vara uppfyllda. Mot bakgrund av detta ska bygglov beviljas för plank. Eftersom åtgärden är av ringa omfattning bedömer vi att det inte krävs någon kontrollansvarig eller något tekniskt samråd.

Tillbyggnad

Fastigheten ligger inom detaljplanelagt område. I detaljplanen finns en bestämmelse som anger att högst en tredjedel av tomten får bebyggas. Arean på fastigheten är 550m², och byggrätten är därmed 183m². Huvudbyggnaden tillsammans med tillbyggnaden blir enligt handlingarna cirka 206m², vilket överstiger byggrätten med 23m² (cirka 12,5% över tillåten byggrätt).

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

Åtgärden strider därmed mot gällande detaljplan. Frågan är då om det ändå finns skäl att kunna medge bygglov för tillbyggnaden. Trots att den sökta åtgärden strider mot detaljplanen, kan bygglov ändå ges om åtgärden innebär en liten avvikelse från planen och om avvikelsen är förenlig med planens syfte. Detta enligt 9 kap 31 b § PBL. Vid avgörande om en avvikelse är liten måste en bedömning ske i det enskilda fallet. Några direkta eller precisa siffror, tal eller procentenheter att förhålla sig till finns inte. I det aktuella fallet rör det sig om en avvikelse i byggrätt om 12,5 %. Vidare måste åtgärdens nödvändighet tillmätas betydelse vid bedömningen. Byggenheten anser att det i detta fall inte finns något som föranleder en nödvändighet att förse byggnaden med den föreslagna arean innehållande de funktioner som redovisas i ansökan. Byggenheten anser att denna avvikelserna i detta fall är att ses som en sådan liten avvikelse.

Byggenheten bedömer vidare att avvikelserna inte är att ses som en sådan avvikelse som är förenlig med detaljplanens syfte och tillgodoser ett angeläget gemensamt behov eller ett allmänt intresse eller en sådan avvikelse som innebär en sådan annan användning av mark eller vatten som utgör ett lämpligt komplement till den användning som har bestämts i detaljplanen och därmed inte förenlig med 9 kap. 31 c § PBL. Med hänsyn till det ovan anförda är byggenhetens bedömning att bygglov inte ska beviljas för tillbyggnaden. Vad sökanden anför föranleder ingen annan bedömning från byggenheten.

Utvändig ändring

Den aktuella byggnaden på fastigheten Löddesnäs 9:15 är inte utpekad som särskilt värdefull eller bevarandevärd i kommunens inventering av kulturvärdefull bebyggelse som redovisas i kommunens kulturmiljöprogram. Fastigheten ingår dock i ett område med kulturhistoriska värden att värna om.

Det är viktigt att inte förvanska de värdena som finns och att förändringar utförs med respekt för byggnadens ursprungliga utformning. Detta är inte minst viktigt vid val av material och färgsättning. Det framgår bland annat i kulturmiljöprogrammet att ändringar ska utföras varsamt så att byggnadens karaktärsdrag beaktas. Särskilt viktigt är detta på de sidor av husen som vetter mot vår gemensamma miljö, exempelvis gaturummet. I det här området är enhetligheten i byggnadernas volym, material, placering och färgsättning är ett viktigt karaktärsdrag.

Vid granskning av de föreslagna utvändiga ändringar har det framkommit att det material som föreslås ersätta befintliga träfasader och uppföras på den föreslagna nyuppförda väggen på garagedelen, avviker på sådant sätt att de befintliga kulturhistoriska värdena äventyras. Byggenheten finner att bebyggelsen i det aktuella området är relativt välbevarat inte minst vad gäller utvändiga material. Föreslaget material avviker från denna enhetlighet i dimension och i uttryck på ett sådan sätt att bygglov inte ska beviljas.

Med hänsyn till det ovan anförda är byggenhetens bedömning att bygglov inte ska beviljas för utvändig ändring.

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDENS ARBETSUTSKOTT

2023-11-28

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadsförvaltningen/byggenheten 2023-11-23

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott föreslår miljö- och byggnadsnämnden besluta följande:

- Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att bevilja bygglov för uppförande av plank i enlighet med ansökan och med utförande som framgår av ritningar som tillhör detta beslut. Beslutet fattas med stöd av 9 kap. 20 och 30 §§ plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

Bygglovet upphör att gälla om åtgärden inte har påbörjats inom två år och avslutats inom fem år från det datum beslutet vunnit laga kraft. Detta enligt 9 kap. 43 § PBL.

- Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att avslå ansökan om bygglov för tillbyggnad och utvändiga ändringar. Beslutet fattas med stöd av 9 kap. 20 och 30 §§ plan- och bygglagen (PBL 2010:900).

En avgift tas ut enligt beräkning utifrån Lomma kommuns taxa. Avgiften är **16 848 kronor**. Faktura skickas separat. Hur beräkningen är gjord framgår under rubriken "information".

Information**Avgift enligt fastställd taxa**Avgift: **6864 kr**

Avgiften tas ut enligt kommunfullmäktiges beslutade taxa för bygglov, KF § 51, 2022-06-02

Avgiften i aktuellt ärende är beräknad enligt tabell A5.4

Taxan finns tillgänglig via kommunens hemsida www.lomma.seAvgift: **9984 kr** (1248 kr x 8h)

Avgiften i aktuellt ärende är beräknad enligt tabell A17.1

Upplysningar

Sökanden uppmärksammas på att ingen byggnadsdel, varken ovan eller under mark, får uppföras utanför egen fastighetsgräns. All vattenavrinning måste omhändertas på egen fastighet.

Om fråga om ändring kommer upp under arbetets genomförande ska kontakt tas med byggenheten och eventuella nya ritningar inlämnas för godkännande.

Glöm inte att det kan vara lämpligt att informera grannar om att byggnadsarbeten kommer att börja.

Påträffas fornlämningar ska arbetet avbrytas och Länsstyrelsen underrättas.

Om det krävs andra tillstånd än bygglov är ni skyldig att söka sådana.

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

au § 115

Dnr MB23-1091

NN**Tillsyn – misstänkt olovlig rivning och nybyggnad av enbostadshus****Ärendebeskrivning**Bakgrund

2022-06-21 meddelade miljö- och byggnadsnämnden beslut om bygglov för tillbyggnad av det aktuella enbostadshuset. Den befintliga träbyggnaden uppfördes kring 1930 som fritidshus i ett plan. Åtgärden avsåg en liten tillbyggnad i form av höjning av takkonstruktionen med 60 cm. Vid tekniskt samråd 2022-09-22 framgick att ändringen även avsåg invändiga förändringar av sådan omfattning att det krävdes anmälan och omklassning till ombyggnad. 2023-04-20 meddelade miljö- och byggnadsnämnden beslut om startbesked för till- och ombyggnad av enbostadshus (fritidshus). Av beskrivning i startbeskedet framgår att åtgärderna bl. a. inkluderar ändring av bärande konstruktion där torpargrund ersätts med gjuten platta på mark, befintligt mellanbjälklag ersätts med nytt samt att byggnadens klimatskal genomgår omfattande förändringar, dock med bibehållen bärande konstruktion.

I april 2023 kontaktade byggherren byggenheten angående behov av klara riktlinjer för tillvägagångssätt vid renovering och demontering så att den inte riskerade att klassas som rivning. Byggenheten klargjorde genom att sända utdrag ur miljö- och byggnadsnämndens riktlinjer för renovering (MBM § 78 2022-06-21). Entreprenören återkom med en specifik förfrågan om att få demontera hela ovanvåningen på en gång för att sedan montera dit nya takstolar och nytt bjälklag och därefter uppföra nya ytterväggar och yttertak. Byggenheten meddelade att det såg ut att kunna vara möjligt men hänvisade till MBNs riktlinjer. På entreprenörens begäran hölls ett möte med handläggande byggnadsinspektör på byggplatsen 2023-06-08. Av dennes mötesanteckningar framgår bl. a. att det fanns tryckimpregnerat virke i delar av ytterväggarna men att det var oklart i vilken omfattning. Byggherren visade en kapad regel, dvs en enskild egen del, och sa att just den måste ersättas. Byggnadsinspektören informerade om att utbyte av enskilt skadad regel i konstruktionen var möjligt att göra mot ny regel av samma typ och dimension utifrån de begränsningar som meddelats, men att borttagning inte fick ske genom rivning av byggnad eller del av byggnad. Byggnadsinspektören meddelade även att ändring av bärande konstruktion, eller byte till annan typ av stomme kräver anmälan och startbesked innan åtgärd.

2023-08-17 startades ett tillsynsärende avseende anmäld misstanke om att gällande bygglov inte följts. Byggenheten konstaterade att hela övervåningen var borttagen men att byggnadens ytterväggar i bottenvåningen samt balkong och uterum fanns kvar. Byggenheten gjorde bedömningen att utförd åtgärd vid tillfället överensstämde med beviljat bygglov, startbesked och skriftliga besked från byggenheten och att tillsynsärendet därför kunde avskrivas.

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDENS ARBETSUTSKOTT

2023-11-28

I byggärendet hölls ett arbetsplatsbesök 2023-11-01. Av byggnadsinspektörens anteckningar framgår att han inte uppfattade några uppenbara avvikelser i förhållande till beviljat bygglov men att det var oklart hur stommen i ytterväggarna på bottenvåningen såg ut på grund av att den inte syntes bakom monterad isolering och ångbroms. Där framgår även att byggherren berättade att skadade delar av befintlig konstruktion i ytterväggarna på bottenvåningen blivit ersatt med likadan, enligt uppgift av samma dimension, material och typ samt att vissa regler bytts ut då de visat sig vara kapade rakt av. Byggherren meddelade att entreprenören följt ritningarna och att utbyte av skadad del skett genom renovering och inte genom rivning av byggnad eller delar av byggnaden.

Aktuell utredning

Rubricerat ärende avser misstänkt olovlig rivning och nybyggnad av enbostadshuset. 2023-09-16 inkom en anmälan från berörd granne vars åsikt är att samtliga väggar rivits och ersatts med nytt material varför han menar att beslut inte följts då inget bärande i den gamla konstruktionen sparats. Grannen har därefter genom ombud lämnat in ett yttrande med erinran för kännedom till miljö- och byggnadsnämnden. Från byggherre och KA har yttranden inkommit med redogörelse och fotodokumentation av den befintliga stommens status och hur byggnationen utförts.

Dokumentation och yttranden från byggherre och berörd granne, se Bilaga 1 respektive Bilaga 2 till tjänsteskrivelsen.

Byggenheten gjorde tillsynsbesök med möte med byggherre, arkitekt, KA och byggentreprenör 2023-10-02, och dokumenterade byggnadsverket 2023-10-05. Vid mötet berättade byggherregruppen att de varit tydliga från början med att de planerade åtgärderna skulle innebära en omfattande ombyggnation och att det i princip skulle bli ett nytt hus. De beskrev att under arbetet upptäcktes bl. a. omfattande rötskador i den bärande konstruktionen i ytterväggarna och att stora delar inte gått att bevara. De hävdade att de haft dialog med byggenhetens inspektör om behovet av att ersätta undermåliga virkesdelar och att de fått klartecken att det kan rymmas inom renovering så länge det inte sker genom rivning av byggnaden eller delar av byggnaden. De meddelade att de varit noga med att fotodokumentera under arbetets gång.

Förutsättningar

Fastigheten NN ligger utanför detaljplanlagt område.

Enligt 9 kap. 2 § första stycket 1 plan- och bygglagen (PBL 2010:900) krävs det bygglov för nybyggnad.

Av 1 kap. 4 § PBL framgår att med nybyggnad avses bl. a. uppförande av en ny byggnad och med tillbyggnad avses ändring av en byggnad som innebär en ökning av byggnadens volym.

Enligt 6 kap. 5 § första stycket 1 och 4 plan- och byggförordningen (PBF 2011:338) krävs det en anmälan för rivning av en byggnad utanför detaljplan.

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

Enligt 10 kap. 3 § PBL får en åtgärd som kräver bygglov eller anmälan inte påbörjas innan miljö- och byggnadsnämnden har gett ett startbesked.

Enligt 11 kap. 5 § PBL ska miljö- och byggnadsnämnden pröva förutsättningarna för och behovet av att ingripa eller besluta om en påföljd enligt 11 kap. PBL, så snart det finns anledning att anta att någon inte har följt en bestämmelse i PBL, PBF, domar eller andra beslut som meddelats med stöd av PBL.

Kommunicering

Fastighetsägarna har under ärendets gång haft kontinuerlig dialog med byggenheten i syfte att erhålla uttömmande information om rådande förutsättningar i ärendet.

Bedömning

Byggnadens ursprungliga bärande konstruktion utgörs av träregelstomme. Den har tidigare genomgått underhållsarbete där delar av trästommen ersatts med impregnerat virke från en tid då skyddet utgjordes av hälsovådliga kemikalier som inte godkänns i dagens byggnadsmaterial. Av fotodokumentation framgår även att byggnaden haft eftersatt underhåll med omfattande fuktskador som följd samt att åtgärder som gjorts varit oprofessionellt utförda med risk för bristande bärighet. Den aktuella byggnadsstommen innebär därmed sannolikt risk för människors hälsa både avseende kemikalier och konstruktion.

Under den aktuella till- och ombyggnaden har den befintliga byggnadsstommen renoverats och kompletterats. Torpargrundens befintliga betonghålstensblock har kompletterats med ett gjutet betongbjälklag i enlighet med givet startbesked. Ytterväggarnas träkonstruktion på bottenvåningen har bevarats så långt det enligt byggherren varit möjligt med hänsyn till ovannämnda problem; syll finns bevarad i tre lägen och fyra kapade regler finns kvar i den nuvarande konstruktionen, som i övrigt ersatts av en bärande stomme med nytt virke för att uppnå gällande tekniska krav. Stommens indelning har i viss mån ändrats med hänsyn till ändring i fönster- och dörrsättning, i enlighet med gällande startbesked. Renoveringsarbetet har utförts i takt med att ytterväggarna skalats av till bar stomme. Under processen har byggmaterialet bytts ut i sektioner där de ursprungliga väggarna ersatts succesivt.

Ovanvåningens takstol, mellanbjälklag och ytterväggar har tagits bort i sin helhet inför byggnation av den lovgivna tillbyggnaden. Demonteringen har utförts efter överenskommelse i skriftligt besked från byggenheten. Från balkong och uterum har trall respektive glastak tagits ner provisoriskt för att ge plats för byggställning under byggtiden men byggnadsdelarna är i övrigt intakta.

Vad som utgör en rivning är inte definierat i PBL och det är svårt att säga var gränsen går mellan en rivning i förening med uppförande av en ny byggnad och en genomgripande renovering. I förarbetena finns angivet att en rivning i princip bör innebära ett totalt borttagande av en byggnadskropp, det vill säga även av stommen. Om bara grunden avses finnas kvar och utnyttjas till en ny byggnad, bör raserandet av byggnaden i övrigt betraktas som rivning (prop. 1985/86:1 s. 705f.). Det är byggenhetens uppfattning att

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande

MILJÖ- OCH BYGGNADSNÄMNDENS ARBETSUTSKOTT

2023-11-28

prövning av gränsen mellan renovering och rivning måste ske utifrån omständigheterna i det enskilda fallet och får således bedömas från fall till fall.

I aktuellt fall har byggnadens samtliga bärande ytterväggreglar samt en klar majoritet av syllarna ersatts. Byggenheten har vid ett flertal tillfällen gett besked såväl skriftligt som muntligt till byggherren om att de endast kan byta ut del av exempelvis regel som är skadad och att utbytesdelen ska likna den borttagna i både dimension, material och infästning, annars utgör det ändring av bärande konstruktion och behöver startbesked. Byggenheten anser att det material av ursprunglig byggnad som bevarats är att klassificera som jämförelsevis mycket små delar. Dock innebär dessa att det finns kvar material från den nästan sekelgamla träkonstruktionen. Det är byggenhetens uppfattning att utförandet skett succesivt med bevarade delar av ytterväggpartier kvar på grunden under renoveringen. Vidare att det inte råder tvivel om att det skadade byggmaterialet och undermåligt utförda tidigare lagningsmaterialet var utjämt och att det bedöms som rimligt att det ersatts med friskt virke i samband med den lovgivna till- och ombyggnaden. Det är byggenhetens bedömning att det i det enskilda fallet kan anses rimligt att det omfattande renoveringsarbetet utförts på det sätt det gjorts och att det i det isolerade ärendet inte är att likställa med rivning som kräver anmälan enligt 6 kap. 5 § första stycket 1 PBF respektive nybyggnad som kräver bygglov enligt 9 kap. 2 § första stycket 1 PBL och att tillsynsärendet därför kan avskrivas.

Vad berörd granne framfört föranleder ingen annan bedömning.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse från samhällsbyggnadsförvaltningen/byggenheten 2023-11-17

Miljö- och byggnadsnämndens arbetsutskott föreslår miljö- och byggnadsnämnden besluta följande:

- Miljö- och byggnadsnämnden beslutar att avskriva tillsynsärendet avseende misstänkt olovlig rivning och nybyggnad utan åtgärd.

Justerare

Protokollet har justerats digitalt

Utdragsbestyrkande